

„CEA MAI BUNĂ INVESTIȚIE ESTE UN COPIL”

Vasile TODI

Onorată adunare,

Convins fiind că, despre evenimentul de astăzi, vor vorbi oameni mai îndruidiți decât mine, am ales ca alocațiunea mea să fie ușor atipică. În consecință, am să vă spun că, pentru a putea exista o asemenea sărbătoare a grațitudinii, e nevoie de o țară care să înțeleagă semnificația acestui termen.

Dincolo de orice modestie ipocrită, din toate țările românești, numai Țara Banatului a atins acel nivel de cultură și civilizație în care recunoștința poate deveni faptă. Dar pentru a ajunge aici, bănațenii s-au îngrijit de educație și de școală. Cu timp în urmă, îi spuneam prietenului meu drag, de venerată amintire, Nicolae Corneanu, mitropolit înțelept, bărbat erudit și diplomat de anvergură imperială, că neamul românesc alunecă de pe axa de lumină a culturii, în subsolul analfabetismului.

- Ce e de făcut, fiul meu? m-a întrebat el, cu glasul sugrumat de convingerea că am dreptate.

- Deschideți porțile mănăstirilor, părinte mitropolit, i-am spus și trimiteți călugării cu cru-

cea în frunte în apostolat, pentru a învăța părinții ortodocși cum să își crească pruncii.

Dar prietenul meu Mitropolit, pe care l-am apărut cu condeiul din dragoste fiască, atunci când, înalți ierarhi ortodocși i-au întinat aura pentru curajul său șagunian, de a trăi viitorul creștinismului în prezent, era prea vârstnic pentru a pune în practică sfatul meu.

De aceea vă spun vouă, locuitori ai comunei Victor Vlad Delamarina, cum și oaspeților voștri, închinați-vă cu smerenie dascălilor și preoților, căci ei sunt temelia acestui pământ. Un om nu poate fi învățat să creadă în Dumnezeu, el suge credința de la țâța de piatră și lumină a maicii lui, dar trebuie învățat să citească, să citească pentru a fi educat, educat pentru a fi liber. Mă veți întreba: Cum educi pentru libertate? Am să vă răspund cu vorbele rabinului Rafael Shaffer: „Pentru libertate nu poți educa, dar poți da unui copil bazele pentru a trăi ca un om liber.”

Frați bănațeni, trăim astăzi într-o țară în care mulți din locuitorii ei sunt analfabeți cu diplome universitare și dacă voi, părinții, nu veți arăta un respect fără margini învățătorului, profesorul uni-

versitar de mâine va arata dispreț copiilor voștri ajunși în amfiteatre universitare nu prin puterea minții, ci prin grosimea traistei voastre cu bani.

Iar preoților ortodocși slujitori, în sfintele noastre biserici, le reamintesc că a fost nevoie de 200 de ani de efort catolic pentru a face ca în Țara Banatului, fiecare frunză de dud să se preschimbe într-o rochie de mătase.

Să continue, deci, preoții noștri, opera acelor frați catolici, pentru ca, peste alți 200 de ani, urmașii noștri să trăiască în Paradisul de odinioară.

Și pentru că trăim într-un Banat frumos ca un curcubeu multiconfesional, un Banat care astăzi, aici, dovedește celorlalte țări românești, că are o puternică aderență la valori, am să închei cu un sfat rabinic: „Cea mai bună investiție este un copil”. Dacă veți ști să vă creșteți copiii în lumina cărții, peste ani, tot aici, altul, decât mine, va înmâna unui urmaș al vostru, prețuirea întregii țări a Banatului.

Dumnezeu să binecuvânteze Țara Banatului și pe toți locuitorii săi!

(Discurs rostit la „Ziua Cinstirii” în comuna Victor Vlad Delamarina – 30 mai 2015)

Romanța nemuritoare și autorul ei uitat

Cruce albă de mestecăn

Artur ENĂSESCU

*Cruce albă de mestecăn
Răsărită printre creste,
Cine te cunoaște-n lume
Cruce fără de poveste?*

*Peste brațele-ți întinse
Din poiana fără flori,
Uneori s-apleacă-n noapte
Cârdurile de cocori.*

*Și-n tăcerea nesfârșită
Sub arcadele de brad,
Nu s-aude decât plânsul
Cetinelor care cad.*

*Cruce albă de mestecăn
Biciuită de furtuni,
Peste lemnu-ți gol, doar luna
Pune albele-i cununi.*

*Ca de-o mână nevăzută
Slovele-ți se șterg de ploaie,
Tot mai mult te bate vremea,
Vânturile te îndoiaie.*

*Și ca mâine fulgii iernii
Te vor prinde-n a lor salbă
Și vei dispărea din lume,
Cruce de mestecăn albă.*

*Sfântul îngropat sub tine,
Cine-l va mai ști de-acum
Cruce albă rătăcită
Lângă margine de drum.*

*Brațele-ți de vânturi smulse,
Se vor pierde pe poteci.
Numai brazda de țărână
Nu-l va părăsi pe veci.*

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Piața Sfântul Gheorghe este dominată de două mari clădiri. Una este „Beba Veche”, așa cum îi spun toți timișorenii, alta este clădirea pe care generațiile actuale o cunosc drept „GICLT” sau, mai nou, Bancorex. Cea din urmă are o istorie interesantă și frumoasă. În anul 1845 se înființează la Timișoara „Prima casă de păstrare/economii din Timișoara” („Erste temeswarische Sparkasse”). Succesul depunerilor de către populație aduce prosperitate acestei adevărate bănci. Drept urmare, peste 10 ani, în 1885, firma își propune construirea unui palat care să adăpostească oficiile firmei, dar și alte utilități publice, ba chiar și apartamente de închiriat. Zis și făcut. Bani fiind suficienți, orașul având ingineri constructori și arhitecți pricepuți, planurile lor arată un edificiu impozant, cu trei etaje, de formă pătrată, cu frontoane pe patru străzi. În intenție era și construcția unui hotel, într-o parte a clădirii. Cum

Timișoara anului 1908 – Piața Sf. Gheorghe, denumită anterior Szt. Gyorgy Ter

însă greșeli apar, zidul se prăbușește și autorii sunt nevoiți să refacă planurile; hotelul dispăre. Fațada principală este în Piața Sf. Gheorghe și putem remarca echilibrul dat de cele două false turnuri ce mărginesc colțurile, ca și coloanele, și ele false, care mărginesc intrarea principală. Un

brâu detașează primul etaj atât de parter, cât și de restul etajelor. Este clar că etajul I era destinat activităților financiare. Parterul a fost prevăzut, de la început, cu o sală mare pentru restaurant și cu altele mai mici. Restaurantul, care a purtat mai multe denumiri, a fost celebru - e adevărat că acum un veac, nu în zilele noastre. Dintre cei care au contribuit la faima sa (prin mâncăruri gustoase și băuturi fine), primarul de odinioară, Josef Gemi, îi enumera pe Trimmel, Lenz, Ambrus, Pummel, Hromadka. Reclama pe care și-o făceau în publicațiile vremii (spumoasă, pentru noi, cei de astăzi) era de bună calitate, la fel ca și clienții. În afară de restaurant, exista o berărie „Pilsner” foarte frecventată, care avea, până în 1914, dreptul de a întinde salete (umbrare) pe trotuarul pieței. Tot aici funcționează, între războaie, o cafenea englezească cu clientelă selectă. La etaj mai exista și asociația „Casino”, celebră odinioară. Toate au dispărut în vârtoarea timpului. Palatul își așteaptă încă adevărata destinație.

Foaia Arhiepiscopiei Aradului

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

HRAMUL CATEDRALEI ARHIEPISCOPALE ARĂDENE

Catedrala Arhiepiscopală din Arad și-a sărbătorit hramul - Sfânta Treime. Înaltpreasfințitul Părinte Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului a oficiat Sfânta Liturghie înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

În cuvântul de învățătură, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop a vorbit despre „Praznicul Cincizecimii” în raportul biblic și istoric între Legea veche, drept pedagog spre Hristos, și harul mântuitor al Domnului, împărtășit Bisericii prin Duhul Sfânt, potrivit prologului Evangheliei lui Ioan și Evangheliei Praznicului (Ioan 7).

Potrivit tradiției bisericești de a cinști în ziua următoare unui Praznic personalitatea care a contribuit la realizarea evenimentului propriu-zis, Cincizecimea este continuată de Sărbătoarea Sfintei Treimi. „Dumnezeu este Unul în trei Fețe: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. Fiecare Persoană are o lucrare aparte: Tatăl – facerea lumii, Fiul – înnoirea și mântuirea ei și Sfântul Duh – sfințirea creației.”

În cadrul Sfintei Liturghii diaconul Ciprian Tripa a fost hirotonit întru preot pe seama Schitului Tămand, cu hramul „Așezarea veșmântului Născătoarei de Dumnezeu în biserica Vlaherne”, din cadrul Protopopiatul Ineu.

Răspunsurile liturgice au fost date de către Corul Catedralei Arhiepiscopale, condus de diac. Lavinu Morariu.

Potrivit tradiției populare românești, în această zi, preoții și credincioșii, din zona Aradului, și nu numai, obișnuiesc să iasă în procesiune la troițele din sat, unde rostesc rugăciuni din Rânduiala ce se face la țărini (holde), la vii și la grădini, când se întâmplă să fie stricate de sălbăticiuni sau de alte vietăți ca: lăcuste, gândaci și altele și stropesc țarinile cu apă sfințită. Astfel de procesiuni au avut loc în majoritatea parohiilor din Eparhia arădeană.

În după-masa zilei, Înaltpreasfinția Sa, înconjurat de un sobor de preoți, săvârșește slujba de priveghi pentru monahia Heruvima, viețuitoare vrednică la Mănăstirea „Sfântul Simeon Stâlplnicul”, Arad-Gai și fostă osteniitoare la reședința episcopală, rostind cu acest prilej un emoționant necrolog.

SEARĂ DUHOVNICEASCĂ LA CATEDRALA VECHĂ

În seara zilei de vineri, 29 mai 2015, Înaltpreasfinția Sa Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului a susținut o conferință cu titlul „Darurile Rusaliilor”. Evenimentul a avut loc în sala de cor de la Parohia Ortodoxă Română Arad-Centru (Catedrala Veche) și a fost organizat de Asociația parohială

„Calea mântuirii”.

În bogatul și elaboratul său cuvânt, Înaltpreasfinția Sa a făcut un amplu recurs la istoria Bisericii Creștine în general, la cea a Bisericii Române în special și la cea locală, identificând darurile Duhului Sfânt ca urme ale Acestuia în istorie. De asemenea, Chiriariul a făcut referire la „Darurile Rusaliilor” în sensul darului Duhului Sfânt în lucrarea Bisericii pe plan parohial și monahal, oglindită în stilul arhitectonic iconografic și imnografic potrivit istoriei bisericești și naționale, cu exemplificarea Catedralei istorice arădene, care în acest an aniversează 150 de ani de la târnosirea ei.

Serile duhovnicești de la Catedrala Veche, serie inițiată de conferința Înaltpreasfinției Sale Dr. Timotei Seviciu, se doresc a fi pe de o parte un răspuns la căutările omului contemporan și un bun prilej de a-și lămuri întrebări referitoare la credință și viața duhovnicească, iar pe de altă parte un omagiu adus înaintașilor în contextul împlinirii a 150 de ani de la târnosirea Catedralei Vechi (1865-2015). Demn de amintit este și faptul că numele asociației este legat de cel al publicației „Calea mântuirii”, publicație istorică, cu adânci implicații în istoria eparhiei, readusă la viață prin grija și osteneala Ierarhului nostru, a Înaltpreasfinției Sale Dr. Timotei Seviciu.

Conferința s-a încheiat într-un ton colocvial, Înaltpreasfinția Sa răspunzând întrebărilor celor prezenți.

PRAZNICUL RUSALIILOR LA MĂNĂSTIREA HODOȘ-BODROȘ ȘI CATEDRALA ARHIEPISCOPALĂ

La Praznicul Rusaliilor, viețuitoarii Sfintei Mănăstiri Hodoș – Bodroș au avut bucuria de-al avea în mijlocul lor pe Înaltpreasfințitul Părinte dr. Timotei, Arhiepiscopul Aradului, întrucât biserica nouă a mănăstirii are hramul Pogorârea Sfântului Duh. Înaltpreasfinția Sa, înconjurat de un sobor ales de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta

și Dumnezeiasca Liturghie.

La momentul convenit, Înaltpreasfinția sa a rostit cuvântul de învățătură pus sub titlul: „Darurile Rusaliilor”, cu referință la hramurile altarelor sfintei mănăstiri, în fiecare an înzestrate cu râvna pelerinilor, concretizată prin împodobirea sfințelor locașuri cu cele trebuitoare. Aceasta este roada darurilor Sfântului Duh prin harul împărtășit din plinătatea Bisericii, tuturor membrilor ei spre desăvârșire în conlucrare (cf. Isaia 11, 2; Galateni 5, 25), a subliniat Chiriariul arădean.

Cele șapte rugăciuni care se citesc în cadrul Vecerniei la praznicul Rusaliilor, dezvăluie misterul lucrării lui Dumnezeu în lume prin Biserică. Ele sunt simbolul unei așteptări deosebite, dar, mai ales, se constituie într-o adevărată epicleză a Duhului Sfânt.

Cu acest prilej, Înaltpreasfinția Sa a sfințit și mobilierul nou din altarul de vară al mănăstirii, precum și icoana de mozaic cu Cina cea de Taină.

La sfârșitul slujbei, Înaltpreacuviosul părinte stareț arhimandritul Nestor Iovan a adus cuvânt de mulțumire Înaltpreasfințitului Părinte Timotei pentru bucuria prilejuită de poposirea sa în mijlocul obștii monahale și a pelerinilor veniți în număr mare la sfânta mănăstire.

În seara zilei, Înaltpreasfinția Sa săvârșește slujba Acatistului Sfintei Treimi, la Catedrala arhiepiscopală din Arad, înconjurat de soborul de preoți și diaconi catedrali, în ziua de ajun a hramului „Sfânta Treime”.

La momentul convenit, Chiriariul rostește un cuvânt de învățătură pe tema „Numirile Praznicului”, și anume: Pogorârea Sfântului Duh, Cincizecime, Rusalii și Duminica cea mare, din punct de vedere istoric și simbolismul lor. Aici, Chiriariul sfințește câteva icoane de mozaic și obiecte de cult, dăruite de credincioși.

ZIUA COPILULUI ÎN PAROHIA VINȚA

În fiecare an, în prima zi de vară, în 1 iunie sărbătorim cea mai frumoasă perioadă din viața fiecărui om – copilăria.

Este ziua în care revenim cu toții la momentele tandre și plăcute ale copilăriei inocente, alături de generația în creștere. Este ziua în care încercăm încă o dată să conștientizăm, că interesul pentru copil trebuie să fie unul prioritar și că, toți copiii au nevoie de sprijinul și atenția noastră zi de zi.

Astfel în după-amiaza zilei de 1 iunie și copiii din Parohia Ortodoxă Vința au venit la Biserică pentru a-și sărbători ziua prin activități specifice copilăriei.

La început copiii și-au confecționat singuri cadoul: un tablou realizat în tehnica decoupage, activitate care le-a stârnit interesul celor mici și celor mari deopotrivă.

După aceea s-au recreat prin diferite jocuri sportive în aer liber: volei, fotbal, badminton, acest prilej fiind un bun motiv pentru legarea de noi prietenii.

PAGINĂ REALIZATĂ CU AJUTORUL PR. IUSTIN POPOVICI

Foaia de Ramna

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Prioritatea numărul unu, acum, este canalizarea și alimentarea cu apă

Magdalena CIUREA - primar al comunei Ramna

Dacă Ziua Copilului a deschis această lună călduroasă, noi, cei de la jurnalul regional „Banatul”, deschidem acest număr al „Foi de Ramna” cu un interviu, în care doamna primar, Magdalena Ciurea, ne face cunoscute planurile sale pe întreg anul.

Doamna primar văd o nouă față a primăriei.

► Am început din luna februarie renovarea sediului primăriei, am schimbat acoperișul, iar acum băieții lucrează la izolarea clădirii, după aceea urmează să o zugravim, sper ca, până la sfârșitul lunii iunie, să fie gata. Nu doar sediul primăriei va fi renovat, va fi reparată și zugrăvită și cealaltă clădire administrativă, unde a funcționat până în 2009 primăria Ramna.

Ne-am apucat și la Valea Pai să renovăm Căminul Cultural, sper ca până în 15 august când va fi ruga să fie gata, acolo facem interior și exterior, aici doar exterior, pentru că materialele sunt scumpe, o să ne apucăm și de interior, însă ne mai trebuie bani.

Am văzut că sunteți aproape și de finalizarea Centrului de informare turistică.

► Da, mai trebuie pusă centrala, trebuie făcut forajul și puse panourile solare. Va fi funcțional în curând, acolo vor lucra doi oameni din cadrul primăriei, iar apoi se va înființa și compartimentul de turism.

Ce alte proiecte mai aveți pe listă?

► Am depus în luna februarie la Ministerul Dezvoltării pe ordonanța 28, pentru drumul comunal 86, Berzovia-Ramna, pentru asfaltare și rigole betonate, dar am înțeles că sunt încă lucrări vechi începute care nu sunt finalizate și probabil că abia după aceea vor da drumul la proiectele noi. Am fost la Consiliul Județean și am văzut că apar ghidurile solicitantului prin PNDR, unde vor fi multe finanțări interesante, iar la Ramna ar fi nevoie pentru că sunt multe de făcut. Prioritatea numărul unu, acum, este canalizarea și alimentarea cu apă și stația de epurare, după care asfaltarea cu rigole betonate. Am înțeles că este o nouă regulă care nu dă voie să se finanțeze asfaltarea până nu se termină canalizarea și alimentarea cu apă. Avem o hotărâre de consiliu local care prevede un parc fotovoltaic pentru iluminatul public și încălzirea instituțiilor publice

cum ar fi primăria, căminul cultural și școala.

Unde va fi acest parc?

► Depinde, trebuie să vină specialiștii și să vadă dacă se poate la Ramna, dacă nu, firma cu care am discutat ar avea teren undeva în județul Hunedoara, pentru că trebuie să fie zonă de șes.

Ca să continui cu proiectele, am să vă spun că am cumpărat la începutul anului un despicător de lemne, care ne este foarte util pentru primărie și pentru școală, pentru că avem centrală cu lemne. Intenționez să cumpăr un buldo-escavator pentru că avem foarte multe lucruri de făcut, dar nu se poate totul dintr-o dată.

Am văzut că ați dat în folosință și sala de sport. Era dotată, dar îmi spunea doamna profesoară de sport că vor mai veni și alte aparate.

► Da, așa este. Am alocat bani, dar deocamdată nu le-am achiziționat, pentru că sunt altele mult mai prioritare și acum este chiar perioada examenelor, perioada în care tinerii sunt plecați la muncă în străinătate și nu este foarte mare cerința la sala de sport.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE
Silvia FECHETE

„PREOTUL PURTĂTOR DE LUMINĂ! ÎN EL CRED!”

Vasile TODI - Președinte al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

Silvia IDOT

V. V. Delamarina, 30 mai 2015, „Ziua Cinstirii”, la prima sa ediție din acest an. Președintele Uniunii Banatului Istoric, domnul Vasile Todî, alături de doamna primar Magdalena Ciurea, acceptă să ne acorde un scurt interviu: *Cu o condiție, ca el, interviul să apară în „Foaia de Ramna”*. Doamna primar zâmbește, semn că este de acord.

Domnule președinte, cum vă pare această zi, la capătul căreia, Uniunea Banatului Istoric, a mai premiat o personalitate a acestui pământ?

Domnișoară, se împlinesc în această vară, 299 de ani de când Prințul catolic Eugeniu de Savoia, marele comandant al armatelor austriece și admirator al lui Leibniz, a eliberat Timișoara; după exact un an, undeva la marginea pusteii bănățene se puneau piatra de temelie a comunei în care ne aflăm. Peste încă un an, Banatul devine, în urma păcii de la Passarowitz, *Țară de Coroană*, provincie a Imperiului Austriac, aflată sub coordonarea directă a Curții de la Viena. Urmas pentru Țara Banatului, 200 de ani de administrație

Doamna primar a comunei noastre alături de personalități prezente la eveniment

catolică. La capătul lor, fiecare frunză de dud, se preschimba într-o rochie de mătase. Apoi, a venit domnia ortodocșilor de la București și frunzele de dud, încet, încet, s-au ofilit.

Cât îi mai trebuie Banatului, domnule președinte, pentru a fi ce a fost odată?

Sub domnie ortodoxă, o veșnicie și încă o zi. Să mă ierte fratele meu Ioan, prezent astăzi aici, la invitația mea, în calitate sa de președinte de onoare al jurnalului regional „Banatul”, să mă ierte cum spuneam, dar ortodoxismul românesc de azi, nu are vocația istoriei. Nici măcar a catedralelor.

Nici a catedralelor?

Catedralele, domnișoară, le construiesc cei bogați și puternici. Noi ne aflăm încă, așa cum spunea părintele mitropolit, la dimensiunea bisericilor de luat sub braț. Dar chiar și acolo sau mai des acolo, îl întâlnești pe Dumnezeu. Pentru că acolo se află preotul cu har, preotul purtător de lumină! În el cred!

Cât despre manifestarea de azi, ea este una de zile mari!

FESTIVALUL DE FOLCLOR - CONCURS INTERNAȚIONAL „CIOBĂNAȘUL”, BĂUȚAR JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN Ediția III-A

Adina IACOBESCU

Meleagurile cărășene sunt cunoscute pentru bogăția folclorului popular autentic. Promovarea cântecului, jocului și graiului bănățean din această regiune a țării, se face cu multă fală, lucru care-i caracterizează pe locuitorii de aici. Organizatorii acestui festival sunt: Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Caraș-Severin, Școala Gimnazială Băuțar, Primăria și Consiliul Local

Băuțar și Cercul „Astra” Băuțar.

Aici am găsit-o pe doamna primar Magdalena Ciurea, care și-a susținut ansamblul cu o dăruire uimitoare, dăruire care i-a fost răsplătită prin premiul 1, câștigat de ansamblul „Satul meu” din Ramna.

„Doresc să-i felicit pe toți copiii mei, membrii ai ansamblului „Satul Meu”, care la Festivalul „Ciobănașul” de la Bucova au făcut cel mai frumos dans și au câștigat locul I. Am aceleași gânduri și pentru instructorii lor, care se dedică în totalitate.”

Foaia de Giarmata

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

„UNIUNEA ESTE SINGURA INSTITUȚIE MOBILĂ DE REDEȘTEPTARE A SPIRITUALITĂȚII BĂNĂȚENE”

Virgil BUNESCU - primar al comunei Giarmata

La cea dintâi ediție a „Zilei Cinstirii” din acest an, una din personalitățile invitate de Senatul Uniunii, a fost domnul ing. Virgil Bunescu, primar al comunei Giarmata. Alături de dânsul, la această zi a gratitudinii, au fost prezenți președinți și vicepreședinți de consilii județene, înalți ierarhi ortodocși și catolici, reprezentanți ai celorlalte culte prezente în spațiul bănățean, parlamentari, jurnaliști și primari de pe cuprinsul Banatului istoric.

La sfârșitul festivității, domnia sa, a avut amabilitatea de a ne face cunoscute primele impresii: *Nu este pentru întâia oară când mă aflu la manifestările culturale pregătite de conducerea Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, de altfel, pentru a fi mai exact, am participat la toate festivitățile Uniunii de până în prezent. Care*

Domnul primar Virgil Bunescu la „Ziua Cinstirii”

v-a plăcut mai mult? Nu, nu pot să fac clasamente, dar pot să vă asigur că toate întâlnirile, au fost pregătite cu multă minuțiozitate. Felicit și de această dată conducerea Uniunii, cât și pe aceea a jurnalului regional „Banatul”, pentru felul în care promovează, răsplătind, valorile acestui pământ. Ce reprezintă azi Uniunea pentru Banat, domnule primar? Uniunea este singura instituție mobilă de redeșteptare a spiritualității bănățene. Dar mai important decât ce reprezintă ea azi, este ce va însemna ea mâine în Țara Banatului? Ce domnule primar? Domnișoară, la această întrebare trebuie lăsată istoria să răspundă!

Dialog CONSEMnat de
Silvia FECHETE

Dumnezeu mi-a dat binecuvântarea de a sădi în vlăstarele din Cerneteaz spiritul de frumos

Ana Radin- profesor școala Cerneteaz

Uă prezentăm în acest număr al „Foi de Giarmata” un interviu în care veți descoperi spiritul bănățeanului de pustă, buna creștere și dorința de a face fapte bune. Am schițat împreună cu doamna profesor Ana Radin, o parte din activitățile școlare, care au loc în comunitate.

Doamna Radin, mi-ați spus că sunteți fică a satului. De câtă vreme activați în învățământ?

► De 9 ani de zile la Cerneteaz.

Cum de ați ales această carieră?

► Eu de fapt de-a lungul vieții mele mi-am ales mai multe meserii, dar la un moment dat am considerat că cea mai potrivită este de a promova educația în satul Cerneteaz. Datorită acestui fapt cred că locul cel mai potrivit este la școală, nicidecum în altă parte și nu spun acest lucru pentru că nu am avut rezultate, spun aceasta pentru că, probabil și Dumnezeu mi-a dat binecuvântarea de a sădi în vlăstarele din Cerneteaz spiritul de frumos, comportament elegant, încă de la vârste fragede.

Doamna profesor, vreau să vă întreb despre această zi, a mediului, cum s-a desfășurat ea și cum v-ați gândit la această manifestare?

► În fața școlii din satul Cerneteaz, am avut un mic parc, parcul acesta l-am transformat în parcul micilor ecologiști. Am dat dovadă, că noi, cei mici, știm să îngrijim mediul în care trăim noi, adică să îngrijim spațiul verde care este atât de folositor în viața de toate zilele. Având în vedere acest lucru, noi știm că în 5 iunie este ziua mondială a mediului și de fiecare dată în această zi avem activități.

Spuneți-mi, vă rog, a participat doar clasa dumneavoastră sau toată școala la această acțiune?

► La această acțiune au participat elevii clasei a II-a de la școala gimnazială Cerneteaz. O activitate de îngrijire a spațiului verde, din fața școlii, până la granița satului Cerneteaz.

Este o metodă bună de a conștientiza micuții despre ce înseamnă de fapt natura?

► Da, consider că este cea mai bună și cea mai eficientă, pentru că, încă de la vârste foarte tinere, noi cadrele didactice reușim să transmitem acestor copii cât de benefică este îngrijirea mediului în care trăim și să dăm dovadă celor mai mari, care ne-au văzut pe marginea șanțurilor, adunându-le, de fapt, hârțile aruncate la voia întâmplării.

Spuneți-mi, doamna profesor, a fost onorată această acțiune și de alte cadre didactice?

► Această activitate am planificat-o doar eu singură, pentru că, de obicei, eu fiind din satul Cerneteaz tot timpul mă aflu în localitate, la orice oră pot fi găsită și în școală și atunci sunt activități pe

care pot să le fac și în timpul meu liber.

Să înțeleg că pentru dumneavoastră școala este a doua casă?

► Exact. În mod normal așa ar trebui să fie, cum îți iubești casa, așa trebuie să-ți iubești și locul unde îți desfășori activitatea.

Mi-aș dori ca această remarcă a dumneavoastră să fie conștientizată de cititori. Rar mi-a fost dat să aflu astfel de mărturisire. Ați dori să evidențiați unii elevi care au participat la această acțiune?

► Vreau să-i evidențiez pe toți, pe toți îi apreciez, iar în mod deosebit vreau să le mulțumesc părinților lor că sunt alături de mine, că mă ajută, că participă împreună cu mine, și este suficient faptul că sunt de acord cu ceea ce fac eu.

Pe mine mă bucură faptul că domnul primar își dorește să illustreze această acțiune frumoasă a clasei dumneavoastră în paginile jurnalului regional „Banatul”.

► Domnul primar a fost tot timpul alături de școală, tot timpul a promovat învățământul în comuna Giarmata, dorindu-ne cu toții să combatem analfabetismul în comuna noastră.

Ați atins o problemă nu ușoară. Analfabetismul devine din ce în ce mai primejdios pentru că-l întâlnim și la cei cu diplome universitare.

► Așa este, dar noi considerăm că facem tot ce ne stă în putință, chiar merg acasă la copiii, care nu și-au dorit să promoveze o școală, lămurindu-le părinții cât de importantă este școala în viața de toate zilele. Am avut rezultate foarte bune în a combate absentismul și abandonul în școală.

Doamnă, din scurtul nostru dialog, dacă ar fi să vă închipui într-un personaj literar, v-aș vedea în acela sadovenian al domnului Trandafir.

► Mulțumesc.

Aveți aceeași blajinitate a glasului și aceeași dăruire pentru harul cu care v-a înzestrat Dumnezeu,

al înălțării spirituale a pruncilor. Aș vrea să vă mai întreb dacă mai aveți timp și să vă odihniți?

► Da, pentru că eu cred că noi când ne naștem, ne naștem cu un talant. Dumnezeu, după ce ne dăruiește talantul la naștere, așteaptă ca noi să-l înmulțim. Talantul pe care eu l-am primit, eu l-am înmulțit, și atunci Dumnezeu mă ajută și-mi dă putere, chiar dacă odihna nu este de 10 ore, dacă eu mă odihnesc, spre exemplu, 8 ore, Dumnezeu mă ajută să săvârșesc activitățile așa cum trebuie.

Aș vrea să întreb dacă aveți un mesaj pentru toți elevii de vârstă celorla care vă încojoară acum?

► Din tot sufletul mi-aș dori ca toți elevii să dea dovadă că mediul în care trăiesc trebuie îngrijit, curățit, așa cum și noi avem obligația de a ne îngriji, de a ne curăți. Aș putea da un slogan pe care eu împreună cu elevii mei îl folosim: „Vreau să cresc, să mă înverzesc, protejează-mă, te rog”.

Știu că primiți lunar jurnalul regional „Banatul” și e firesc să vă întreb care este părerea dumneavoastră despre munca pe care noi o facem?

► În momentul în care deschizi acest jurnal, fără să apuci să citești, automat îți dai seama că este redactat de un colectiv de oameni pricepuți, un colectiv de oameni care îți transmit din suflet ceea ce scriu.

Dacă am omis în a vă adresa o întrebare și ați avea dumneavoastră un răspuns de dat, v-aș ruga să o faceți.

► Eu zic că a fost o discuție extraordinară, cu niște oameni care într-adevăr în viața aceasta nu trec doar de dragul de a trece. E clar că în urma dumneavoastră se vede ceva, și nu mă refer la bogăția de pe pământ, pentru că asta nu valorează nimic, pentru că noi suntem niște călători în lumea aceasta.

Înainte de a încheia acest dialog, v-aș ruga să-mi schițați câteva din proiectele pe care le aveți în desfășurare. Ce urmează de acum înainte?

► Am început un proiect foarte interesant, un parteneriat între școală și părinte. Proiectul a fost promovat în urmă cu ceva timp, dar acum vreau ca acest proiect să-și ocupe poziția și locul meritat într-o școală. Un alt proiect este promovarea cărții, se referă la ce înseamnă cartea în viața de zi cu zi. Vom continua activitatea de curățire a mediului, dar de data aceasta vom merge în fața casei unde există oameni vârstnici, neputincioși, care nu pot să-și îngrijească și să-și curețe spațiul. Vrem să mergem la acei oameni și să le venim în ajutor.

INTERVIU REALIZAT DE
Silvia FECHETE

Foaia de Bata

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Este îmbucurător că jurnalul regional „Banatul” răsplătește, atât de frumos, cultura și valorile

Ion MICURESCU - primar al comunei Bata

Am fost aduși, de data aceasta la dumneavoastră în comună de un copil de doar șapte ani. Melisa Bercea a scris un material minunat despre Bata.

► Este îmbucurător că ați venit dumneavoastră aici și că jurnalul regional „Banatul” răsplătește, atât de frumos, cultura și valorile, apoi că avem acel copil care este formidabil; în clasa I a avut curajul, inspirația și harul de la Dumnezeu să scrie, sigur în cuvintele lui, așa cum spunea și doamna învățătoare, cu o anumită stângăcie, așa cum se întâmplă când faci un lucru pentru prima dată, dar mesajul pe care l-a transmis este extraordinar, să ocrotim un copac. Acesta a fost un subiect al unui proiect european, prin care studenții de la Strasbourg vin la Bata, anul acesta pentru a șaptea oară.

Știu că implicați studenții străini în diverse

activități culturale, proiecte europene. Am văzut și copacul cu mesaje lăsate de ei.

► Am montat un stâlp cu zece direcții pentru cei zece studenți care au fost aici, în fiecare an ei lasă câte o lucrare. Stâlpul transmite un mesaj și simbolizează comuna Bata ca fiind „buricul pământului, centrul pământului”. Anul trecut tema lor a fost „să păstrăm pădurea, copacul”. Un copac mare, acolo în pensiunea modestă de la marginea satului, la „Bade Ioane” unde au fost ei găzduiți, este un copac de pe vremea lui Antoniu Mocioni sau Stârcea-Mocioni, un pin foarte bătrân. Copii din Rusia, din Franța, etc. fiecare a lăsat câte un mesaj, așa cum au înțeles ei să păstreze și să conserve pădurea. Acest mesaj a ajuns și la guvernarea României care vor să ia o hotărâre vis-a-vis de codul silvic, de a păstra mai mult pădurea, de a tăia mai controlat aceste minunății ale naturii.

Sunteți un om neobosit, orice discuție duce de la un proiect la altul. Ce se mai întâmplă, astăzi, la Bata?

► Vis-a-vis de obiectivele locale de interes comunitar, avem în derulare, acum, o parcare cu pavaj în centrul comunei, în fața pieței, apoi rigole din beton pe drumul județean, în centrul civic. Doar ce am terminat de asfaltat un segment de doi kilometri, drum comunal Bata-Lalașinț. După ce se încheie anul școlar, reabilităm școala din Bata, o parte din clădire, a fost cea în care a învățat și tatăl meu, clădirea mare va fi cosmetizată, avem două miliarde alocate pentru acoperiș și anvelopare. Am reparat un drum vicinal, între Bata și Bulci, un drum care scurtează cinci kilometri, pe care l-am reprofilat pe cale ferată îngustă a baronului Mocioni-Stârcea, pe cale ferată îngustă unde ducea bușteanul din păduri până la car la Vărădia. El a fost lăsat în paragină, cu efort minim și cu puțini bani l-am reabilitat. Avem și alte obiective în derulare, câteva poduri.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

„EROILOR CA AMINTIRE, URMAȘILOR CA PILDĂ”

ROXANA GABOR

Primarul comunei Bata, alături de Președintele Uniunii Banatului Istoric, domnul Vasile Todî, la depunerea de coroane de flori

Sărbătoarea Înălțării Domnului a fost și în acest an prilejul cu care eroii neamului au fost comemorați. Fiind prezenți la Bata, am stat de vorbă cu primarul comunei:

„Întotdeauna la Ispas, administrația locală și toate firmele care își desfășoară activitatea pe raza comunei Bata, vin să aducă un pios omagiu celor care au luptat și au căzut pentru libertatea poporului român și să aprindă o

lumânare pentru a lumina calea spre veșnicie a celor căzuți. Douăzeci și șapte de tineri au căzut în cel de al doilea Război Mondial și cincizeci și cinci în primul, destul de mulți pentru un sat cu populația comunei noastre. Consider că e una dintre cele mai importante zile, trebuie să găsim timp, să venim aici și să păstrăm un moment de reculegere. Tuturor celor care merg prin țară și găsesc o piatră funerară cu o cruce a unui erou necunoscut, le recomand să se oprească, și chiar dacă nu au o lumânare să o aprindă, trebuie măcar să păstreze un moment de reculegere pentru cei care au făcut scut cu piepturile lor împotriva gloanțelor vrăjmașilor noștri. Soldatul a trebuit să îndrepte arma spre răsărit sau spre apus pentru că a fost un ordin militar și a trebuit să se supună. Unii au murit pe pământ românesc, alții în afară, unii pe câmpul de luptă, iar pentru alții a venit o simplă scrisoare că s-au stins pentru patrie. Multă suferință și multe lacrimi. Nu putem merge înainte fără să ne uităm înapoi. Am scris pe piatra funerară: „Eroilor ca amintire, urmașilor ca pildă”, a declarat, pentru jurnalul „Banatul”, primarul comunei.

LAUREATA CONCURSULUI „FII JURNALIST PENTRU O ZI”

ALEXANDRA CSEKE

Melisa Bercea, elevă a doamnei învățătoare Delia Micurescu, este cel mai tânăr laureat al concursului „Fii jurnalist pentru o zi”. La doar șapte ani, eleva a dovedit că este un copil cu imaginație, cu determinare și cu multă implicare. Povestea ei ne-a dus la Bata, unde atât direcțiunea, cât și primarul comunei ne-au așteptat în curtea școlii în ropote de aplauze și cu discursuri de mulțumire. În semn de apreciere Melisa a recitat o strofă dintr-o poezie.

„Cartea nu e ce se vede
Până nu citești n-ai crede
Cartea nu e ce se vede
E un sport de lume nouă”

Mai jos regăsiți și discursurile dascălilor:

Delia Micurescu: „În primul rând, apreciem enorm că ați poposit în școala noastră. Vreau să mulțumesc Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, prin domnul președinte Vasile Todî, jurnalului regional „Banatul”, prin domnișoara director Silvia Fehete, sunteți colaboratori mei, dar și ai acestei regiuni minunate și căutători și descoperitori de talente. Melisa a deschis această poartă la Bata, ea a avut curajul de a visa, de a povesti și de a scrie visul ei. O poveste scrisă cu candoare, cu inocență, cu stângăcie, dar mai ales cu o căldură mare de suflet de copil. Eu vă îndemn pe toți să aveți acest curaj și să scrieți. Noi dascălii vă promitem să vă susținem.”

Un cuvânt din partea colectivului de cadre didactice a transmis Flavius Cătană, profesor de limba și literatura română la Școala Gimnazială „Patriche Popescu” din Bata: „Onorați invitați, domnule primar, stimați colegi, dragi copii. Ne-am adunat în această zi, pentru a fi părtași la bucuria pe care mica noastră elevă din clasa întâi, Melisa Bercea ne-a oferit-o prin câștigarea concursului „Fii jurnalist pentru o zi”, prin minunata sa poveste a bradului bătrân de la Bata. Școala Gimnazială „Patriche Popescu” Bata prin colectivul cadrelor didactice nu poate să rămână impasibilă la o astfel de performanță și le mulțumește în primul rând domnului președinte al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, Vasile Todî și domnișoarei director al jurnalului regional „Banatul”, Silvia Fehete. Școala noastră este de astăzi mai bogată, iar Melisa este exemplul potrivit al succesului. Educația și școala sunt cele care deosebesc omenii, aceștia primind două tipuri de educație, cea pe care și-o oferă ei înșiși și cea pe care o primesc de la ceilalți. Povestea bradului bătrân de la Bata este reprezentativă pentru capacitatea de a gândi liber și nuanțat. Nu putem trece cu vederea efortul pedagogic al doamnei învățătoare Delia Micurescu, a cărei sânguință și pricepere demonstrează că noțiunea de dascăl nu este doar pur teoretică. Așadar, să ne bucurăm pentru această performanță, iar voi, colegi să luați exemplul acestei copile, fără să uităm o clipă de vorbele lui Vasile Alecsandri, cel care spunea: „a crea este o mare plăcere, a reuși este marele triumf”.

Ruga de la Țela - 2015

Foaia de Caransebeș

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Din HOTĂRĂRILE PRIMĂRIEI CARANSEBEȘULUI

„AM DECIS ALĂTURI DE COLEGII CONSILIERI, SĂ NU MAJORĂM TAXELE”

Marcel VELA

Lidia ALMĂJANU

Caransebeșenii au parte de vești bune din partea municipalității: în 2016 vor plăti aceleași taxe și impozite ca și în acest an.

Legislativul local a decis zilele trecute, în unanimitate, ca nivelul dărilor către bugetul local să rămână neschimbat, în speranța că nivelul colectării va fi unul cel puțin la fel ca în anii precedenți.

„În urma analizei pe care am făcut-o pe propunerea de proiect și în urma votului în unanimitate pe care l-au dat consilierii locali, putem spune că în 2016, la Caransebeș, impozitele și taxe-

le pentru clădiri, terenuri și mașini vor rămâne la

nivelul anului trecut. Am decis alături de colegii consilieri să nu le majorăm, sperând că în acest mod vom înregistra un nivel de colectare mai mare de la cetățenii care își achită în termenul legal toate obligațiile financiare către bugetul local”, a precizat primarul Marcel Vela, potrivit căruia anul trecut gradul de colectare a taxelor și impozitelor locale a fost la Caransebeș de aproape 75 la sută, cumulată persoane fizice și juridice.

Totodată, șeful administrației locale a anunțat că va rămâne în vigoare și reducerea cu 10% a acestor impozite dacă plătitorul le achită integral, pe tot anul, până la data de 31 martie a lui 2016.

SĂNĂTATE

GUĞULANII ADUC MEDICI PENTRU TOATE INIMILE

NINA CURIȚA

Angiograful de la Spitalul Municipal de Urgență din Caransebeș, considerat cel mai performant din România, atrage specialiști din întreaga țară.

Potrivit lui Călin Grozăvescu, șeful secției de Radiologie-Imagistică, se duc tratative cu medici din Timișoara, Iași și Sibiu, deoarece ar fi imposibilă crearea unei echipe de cardiologi intervenționiști doar din spitalul din Caransebeș.

„Cardiologi intervenționiști din Timișoara, Sibiu și Iași s-au arătat foarte interesați, pentru că acest angiograf de la Caransebeș este considerat cel mai performant din țară și vor să vină să lucreze aici. Este considerat cel mai performant pentru că are opțiunile de software cele mai bune, este dotat full option spre deosebire

de alte angiografe din țară. Pentru cardiologie intervențională, din spitalul nostru nu putem alege pe nimeni pentru specializare. Trebuie să scoți din lucru un cardiolog pentru doi ani ca să-l specializezi, iar noi avem doar doi specialiști, de aceea optăm pentru colaborări cu Timișoara și Iași, unde sunt medici disponibili, care de abia așteaptă să lucreze cu un astfel de angiograf”, a precizat Grozăvescu.

Acesta a adăugat că toate aparatele ultramoderne achiziționate prin proiectul european implementat de municipalitate sunt funcționale (RMN, angiograf, detector digital pentru aparatul vechi de radiologie, mamograf, aparatul de radioscopie mobil de la sala de operații), urmând ca în scurt timp să se pună la punct și conectarea acestor aparate între ele precum și sistemul de arhivare a imaginilor.

SPORT

OPT JUCĂTORI PLEACĂ DE LA FC CARANSEBEȘ

„SUNTEM O GRUPARE MICĂ, NU AVEM NEVOIE DE CANCANURI ȘI DE SCANDAL”

Dan Avram

Cosmin VLAD

Antrenorul Alin Artimon va rămâne la cârma echipei gugulane. Clubul gugulan le va da liber la vacanță vineri, 29 mai, celor 23 de jucători care au alcătuit lotul echipei în ediția 2014-2015 a Ligii a II-a de fotbal.

Dintr-o discuție purtată cu directorul sportiv al clubului, Dan Avram, am înțeles că opt fotbaliști nu se mai regăsesc pe lista de preferințe a staff-ului tehnic caransebeșean pentru sezonul viitor.

„Și în ediția viitoare echipa va evolua tot în Liga a II-a, o dorință exprimată ferm atât de membrii Adunării Generale a clubului, cât și de principalul finanțator. Antrenor va rămâne tot Alin Artimon și, dacă vrea să facă modificări în conducerea tehnică, depinde numai de el. În ceea ce privește lotul, am decis să renunțăm la colaborarea cu unii jucători, care, ori nu s-au integrat în obiectivul echipei, ori nu au dat randamentul pe care îl așteptam de la ei. Este vorba despre Horia Popa, Valentin Coca, Alexandru Manea, Ovidiu Stoianof, Marius Cotigă, Ionuț Stancu, Gabriel Precup și Alexandru Boștină. Încercăm rezilierea contractelor cu aceștia pe cale amiabilă, pentru că niciodată nu am avut conflicte în sânul echipei și nu vrem să fie nici acum. Suntem o grupare mică, nu avem nevoie de cancanuri și de scandal”, a spus Dan Avram.

În ceea ce privește eventualele transferuri pentru sezonul viitor, directorul sportiv a adăugat că e prematur să vorbească de pe acum despre așa ceva. Reunirea lotului e programată pentru 1 iulie, fiindcă probabil campionatul va începe în jurul datei de 15 august, iar antrenorul Alin Artimon poate să-i testeze pe acești tineri și în perioada vacanței”, a mai declarat Dan Avram.

Noul președinte al grupării gugulane, Dorin Micșa, a spus la rândul său că până vineri, 29 mai, s-a încercat semnarea contractelor cu jucătorii care din sezonul 2015-2016 vor continua să evolueze sub culorile clubului caransebeșean. În privința viitoarei ediții de campionat, Dorin Micșa e de aceeași părere cu Dan Avram, respectiv că obiectivul echipei nu va mai fi în nici un caz salvarea de la retrogradare.

ZIUA COPILULUI, LA CARANSEBEȘ

„SPRIJINIȚI DE PRIMĂRIE, AM RELUAT TRADIȚIA”

Tiberiu Felber

ANA MARIA POPA

Tiroliană, cel mai frumos desen pe asfalt sau concurs de biciclete au fost doar câteva din surprizele de Ziua copilului, pregătite de Asociația Salvamont și Primăria Caransebeș pentru cei mici.

Zeci de copii, însoțiți de părinți și bunici, s-au bucurat de câteva ore în aerul curat al Parcului Teiuș, ziua dedicată lor, fiind

o adevărată aventură pentru mulți dintre ei. Micuții au fost tot timpul ținuți în priză, de la microfon, de temerarul Dan Paici, renumitul „Lup singuratic”, unul dintre cei mai vechi membri ai Salvamontului.

MESAJE PE ADRESA DOMNULUI PRIMAR

Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric

DISTINSE DOMNUL MARCEL VELA

Ziua nașterii dumneavoastră, ne oferă plăcutul prilej de a vă adresa, atât în numele Biroului Director al Jurnalului regional „Banatul”, cât și în numele nostru personal, sincere urări de sănătate, viață lungă și cu folos pentru destinul istoric al Țării Banatului pe care o slujiți cu aleasă demnitate.

Vasile TODI

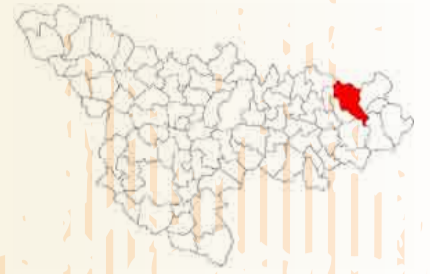
Președinte al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

Silvia FECHETE

director al jurnalului regional „Banatul”

2 iunie 2015

Foaia de Făget

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

REGIONALISMUL CULTURAL ÎN BANATUL INTERBELIC

- urmare din numărul trecut -

Prof. dr. DUMITRU TOMONI

Politica economică promovată de guvernele României în perioada interbelică a fost departe de a produce numai satisfacții în rândurile bănățenilor. Prosperitatea economică a Banatului, comparativ cu alte provincii ale României Mari, datorată structurii geografice, rodniciei solului, climei blânde și rețelei hidrografice, dar și conviețuirii și concurenței cu populațiile alogene stabilite aici de-a lungul timpului, nu s-a bucurat după 1918 de susținerea așteptată. Într-adevăr, spre sfârșitul perioadei interbelice județul Timiș-Torontal ocupa primul loc din țară la producția de cereale, la comerțul extern cu unele produse agricole și la dotarea tehnică a agriculturii, deținând 17% din totalul tractoarelor, 16% din mașinile de semănat, 8,2% din batoze și 5,9% din mașinile de secerat. În ciuda acestor realități, Banatul nu a constituit o prioritate în politica economică a României Mari, dimpotrivă, prin unele măsuri chiar a fost nedreptățit. Raportul dintre ponderea investițiilor făcute de stat în economia Banatului și ponderea acestei economii în

producția globală a României a fost sistematic în defavoarea provinciei. O mare agitație a produs în Banat și intenția Ministerului Agriculturii și Domeniilor de a desființa, la începutul anului 1933, „Sindicatul Producătorilor și Ex-

ploatatorilor Bănățeni”, motivându-se această măsură prin necesitatea reducerii numărului de sindicate ale producătorilor și exploatarelor de carne. Se ignora cu bună știință faptul că sindicatul bănățean avea peste 10000 de membrii – mai mult decât toate cele 12 sindicate de profil existente în țară, luate împreună – și contribuia la exportul României cu 29,3% la car-

nea de vită și cu 38,2% la cea de porc. Măsura, evident abuzivă, a fost considerată drept o lovitură premeditată dată bunăstării bănățenilor, atrăgând proteste pe măsura consecințelor din partea opiniei publice, a presei bănățene și a tuturor parlamentarilor bănățeni, indiferent de partidul politic. În fața acestor proteste guvernul cedază, renunțând la desființarea sindicatului bănățean.

Unele neajunsuri și disfuncționalități ale economiei Banatului în perioada interbelică erau reale, dar nu trebuie exagerate. Un bun cunoscător al Banatului interbelic, Cornel Groșoreanu, director al Institutului Social Banat-Crișana și de două ori, fost primar al Timișoarei, considera cu deplină temei că nerealizările perioadei nu dovedesc „incapacitatea de guvernare a elementului românesc, fiind urmările firești unor greutăți enorme, inevitabile la prăbușirea și apoi refacerea unei organizații formidabile de stat... Înșă, în ciuda acestor imense poveri, regimul românesc nu numai că a menținut nivelul cultural și de civilizație din trecut, ci a asigurat, în două decenii, un progres uimitor în toate compartimentele culturale, tehnice și economice.”

POMPIERII FĂGETENI LA... DATORIE

Andrada CĂDARIU

Conform spuselor pompierilor, incendiul a fost provocat de un scurt circuit. În timpul intervenției pompierilor, circulația pe drumul național care leagă Lugojul de Deva a fost blocată.

Pompierii din Făget au reușit, în doar câteva minute, să stingă flăcările care au cuprins un autotren, pe DN 68A, în apropierea localității timișene Coșava. Autotrenul era încărcat cu ciment și se deplasa spre Timișoara. La un moment dat, cabina mastodontului a fost inundată de fum, astfel că șoferul a oprit mașina pe marginea drumului. Până să se dezmeticească, întreaga cabină a fost cuprinsă de flăcări. În ajutorul șoferului au sărit și alți conducători auto cu mai multe stângătoare, însă focul nu a putut fi stăpânit. În cele din urmă, flăcările au fost stinse de pompierii din Făget. Cabina și o parte din remorca autotrenului au fost mistuite de flăcări.

Din zestrea Muzeului de Istorie și Etnografie al orașului Făget

Excursie de Ziua Copilului

Alexandra MARIN

Beneficiarii Centrului de zi „Patriarh Miron Cristea” din Făget, au avut bucuria de a realiza o deplasare cu scop formativ educativ la Timișoara, cu prilejul zilei copilului. Copiii au vizitat Catedrala Mitropolitană „Sfinții Trei Ierarhi”, Colecția de artă bisericească veche a Arhiepiscopiei Timișoarei din incinta Muzeului Catedralei, Parcul Botanic și Grădina Zoologică. În locațiile vizitate aceștia au primit informații de la cadre specializate, copii rămânând plăcut surprinși. Prin toate acestea s-a urmărit îmbogățirea cunoștințelor geografice, istorice și etnografice, motivarea beneficiarilor în formarea educativă, dar și răsplătirea lor pentru eforturile depuse pe parcursul anului școlar. Activitatea face parte din cadrul unui proiect intitulat „Vine Vacanța!”, ce urmează a fi urmat de o ieșire în aer liber la pădure și de o serbare. Excursia a fost realizată în colaborare cu părintele Emanuel Ciu-

sa de la Parohia Bichigi, la ea luând parte și tinerii acestei frumoase comunități. Între cele două grupuri s-au legat prietenii și nădăjdum speranțe pentru noi colaborări. Și beneficiarii Centrului

Copiii Făgetului în capitala Țării Banatului

de zi „Sfântul Iosif cel Nou de la Partoș” Deta, au participat la un eveniment deosebit, orga-

nizat de Liga Studenților de la Facultatea de Electromecanică din cadrul Universității Politehnice, Timișoara. Acțiunea se află la a șaptea ediție și se desfășoară în fiecare an în preajma zilei de 1 iunie, sub denumirea „Fii tu, fratele mai mare”. În cadrul evenimentului, copiii, însoțiți de studenții voluntari și de personalul Centrului au vizitat incinta Universității, apoi s-au deplasat în Parcul Copiilor, unde au desfășurat diferite jocuri interactive cu scopul dezvoltării atenției, a dorinței de socializare și relaționare. În continuare copiii au vizionat la Teatrul „Merlin” piesa „Inimă de piatră”, de Wilhelm Hauff. După vizionarea piesei de teatru grupul de copii s-a deplasat la Universitatea Politehnică, unde a avut loc un concurs de talente, în care copiii au prezentat la alegere un moment artistic din categoriile dans, desen și interpretare vocală. Înainte de plecarea spre casă, copiii au primit pachetele cu dulciuri, iar pe drum copiii au intonat cântece de drumeție și au făcut schimb de impresii.

Foaia de Dumbrăvița

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

RUȚA DE LA DUMBRĂVIȚA

Nicolae CONSTANTIN

În data de 31 mai 2015, creștinii ortodocși au sărbătorit Duminica Rusaliilor, cea mai importantă sărbătoare religioasă după Sfințele Paști. În această sfântă zi a avut loc Ruga Ortodoxă prilejuită de Hramul Bisericii Ortodoxe din Dumbrăvița.

Au urcat pe scenă renumiții interpreți: Camelia Bojin Ceocu, Maria Milu Sorescu, Ciprian Pop, Maria și Mihai Nemeș.

Programul folcloric a fost susținut și de formații ale casei de cultură din Dumbrăvița, iar deschiderea a fost făcută de ansamblul „Dumbrăvițeană” și formația „Spark”.

DAN ALEXA, UN PRIETEN AL COMUNEI NOASTRE

Mircea PETROMAN

La ruga de la Dumbrăvița am avut surpriza de a întâlni oameni de nădejde ai bănațenilor. Unul dintre aceștia este Dan Alexa, antrenorul echipei ACS Poli Timișoara. Formația nou promovată în Liga I, sub cel cărui i se spune „Chirurgul”, a adus timișorenilor un motiv de bucurie. Pentru că hramul bisericii din Dumbrăvița a adunat în centrul comunei gazde și oaspeți, nu am putut trece pe lângă antrenorul formației de pe Bega, fără ai cere câteva impresii pentru „Foaia de Dumbrăvița”: „E o zi specială, o zi în care lumea se bucură și se veselește. Sunt bucuros că mă aflu în mijlocul lor, particip la rugă de câțiva ani și mereu a fost frumos. Despre fotbal pot să vă spun că scopul nostru este să ne salvăm de retrogradare, să urcăm cât mai sus în clasament, probabil că ne vom întări echipa și vor fi și câteva achiziții noi. Tuturor locuitorilor din Dumbrăvița le doresc să se bucure de această zi și să fie mereu uniți.”

Vlad Neața urcă în elita piloților de Supermoto din lume

Nicolae CONSTANTIN

Recent, Vlad Neața, legitimat la CS Dumbrăvița, a participat la cea de a treia etapă de Campionat European care s-a desfășurat la Busca în Italia. Aici, Vlad a înregistrat cea mai bună evoluție a sa de până acum, devansând nume consacrate din supermoto-ul european. La final, s-a clasat pe poziția 16, fiind apreciat atât de echipă cât și de concurenți. Vă reamintim că Vlad a participat la încă două etape de Campionat European, cea desfășurată la Jerez de la Frontera (Spania) și cea de la Ottobiano în Italia. De asemenea, el a încheiat pe prima poziție etapa de Campionat Național de la Arad, deschizându-și drumul spre un nou titlu de Campion Național. Următoarea cursă, cea din Campionatul Alpe Adria, are loc la Kula (Serbia). În iunie, în Polonia se va desfășura cea de a patra etapă de Campionat European. Vlad își dorește să continue participarea și la celelalte etape de Campionat European, Est-European și Național, dar acest lucru este posibil doar cu implicarea autorităților și cu sprijinul sponsorilor. Tânărul sportiv ține să mulțumească Federației Române de Motociclism, SC Dumbrăvița, Carmarione, Bogmiradi, Speed Host, Maxiscooter și oamenilor din presă care îi sunt alături.

CARAVANA TURISTICĂ DUMBRĂVIȚA-SZENTES

Constantin NICOLAE

În cadrul proiectului „Sportul, un instrument de dezvoltare a ofertei turistice transfrontaliere” în aceste zile se desfășoară Caravana turistică Dumbrăvița-Szentes. Această activitate de proiect are ca scop sprijinirea dezvoltării sportului, turismului, inclusiv a dezvoltării relațiilor transfrontaliere, în eforturile de a stimula creșterea economică și a relațiilor de parteneriat și prietenie dintre cele două localități. Totodată, prin localizarea în mediul rural a unor activități turistice și sportive largi sunt încurajați tinerii în a descoperi abilități și a putea fi competitivi.

În acest format, 45 de persoane de la Szentes și alte 45 de persoane de la Dumbrăvița au petrecut împreună trei zile în județul Timiș după care, următoarele trei zile în județul Csongrad. Cu toții au fost cazați la Valea lui Liman, o zonă turistică timișeană extrem de pitorească. Componentii grupului au socializat, s-au bucurat de aerul proaspăt și de peisajul splendid, au făcut excursii la mănăstirile din zonă (Luncani și Izvorul lui Miron), la Lacul Surduc și la Muzeul aeronautic „Traian Vuia”. A doua zi au vizitat cetatea Deva, Parcul dendrologic de la Simeria, Castelul Huniazilor de la Hunedoara și au revenit la bază. În ultima seară s-a încins un foc de tabără și tot grupul s-a simțit excepțional. Caravana continuă cu vizite în Ungaria unde se va participa la Zilele Szegedului, Festivalul vinului, se vor face vizite la Muzeul Pescarilor și Crama de vinuri de la Csongrad și bineînțeles, la aquaparkurile din Szentes și Csongrad.

A XX. BÁNSÁGI MAGYAR YAR NAPOK

DÉNES ILDIKÓ

A XX. Bánsági Magyar Napok alkalmával, május 8-án, pénteken 19 órától, az újszentesi Művelődési Házban kezdetét vette a HAGYOMÁNYKERESŐBEN – néptáncműsor Temes megyei turnéja. Köszöntőt mondott Miklós Árpád helyi alpolgármester és Dénes Ildikó helyi RMDSZ tanácsos. Az előadáson felléptek a Temes megyei táncsoportok: a temesvári Bartók Béla Elméleti Líceum Kisbokréta, Morzsa Bokréta táncsoportja és citerazenekarai, a temesvári Eszterlánc Kulturális Egyesület Eszterlánc, Bóbita és Szászország csoportja a nagyszentmiklósi Kékibolya, az újszentesi Butykos néptáncsoport, valamint a Temesváron tanuló egyetemisták Guzsalys táncgyűjtése. Meghívott vendégcsoport volt a makói Forogós táncgyűjtés Előadás végén meglepetés képpen az Egri Vitézlő Oskola (Magyarország) hagyományörző és sportegyesület rendhagyó történelemóra és harci bemutatója nyugtázta le a közönséget. Helyi szervezők a Butykos néptáncsoport és a helyi RMDSZ.

ÚJSZENTESI TANULÓ AZ ŐSZIRÓZSA ORSZÁGOS NÉPDALVETÉLKEDŐN

DÉNES ILDIKÓ

Az Őszirózsa Népdalvetélkedő megyei szakaszának megrendezésére május 6-án került sor a Bartók Béla Elméleti Líceumban mintegy félszáz gyermek részvételével. A számottevő nézőközönséget örömmel töltötte el a gyermekek népdaltudása. A zsűri tagjai, Gáspár Mária, Juhász Katalin és Tódor Béla zenetanárok döntöttek: az országos megmérettetésre, amelyre októberben kerül sor Újszentesen, Temes megyét hét diák fogja képviselni, köztük Lengyel Miklós Dániel IV. osztályos újszentesi tanuló is, aki elnyerte a III.- IV. osztály kategóriában az I. díjat. A megyei szakaszon Újszentest képviselték: Madaras Anikó és Pátrulescu Iulia-Cristina (IV. osztály), Dénes Lóránt Gergely –II díj (III. osztály), Neagu Júlia (I osztály), Mihalca Tudor és Lőrincz Ervin (előkészítő osztály). Gratulálunk nekik!

Foaia de Recaș

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Ambiția și pasiunea pentru muzică au fost și sunt elementele care mă definesc

- continuare din numărul trecut -

Dacă ar fi să-l întrebăm ce-l recomandă, răspunsul nu ar fi doar vocea și talentul, ci și ambiția în spatele căreia stă multă muncă. Aflați mai multe despre cel care a reușit să trăiască pe un tărâm al frumosului, în continuarea interviului din acest număr.

A fost un film de succes.

► Filmul a participat la mai multe festivaluri internaționale de prestigiu, printre care: San Diego Film Festival, Bogota International Film Festival, Thessaloniki International Film Festival, Festival International de Film de la Cannes - Marché du Film, TIFF Sibiu, Festivalul Ecranizărilor Literare UCIN, în cadrul căruia lui Radu Gabrea i-a fost decernat Premiul pentru Regie.

Ce a însemnat pentru tine acest rol?

► Pentru mine acest film a fost o experiență unică pe care aș repeta-o oricând, am învățat foarte multe lucruri pe care le folosesc și în ziua de azi pe plan profesional. Iată, toate acestea au făcut ca în prezent să îmi deschid propria afacere, o firmă de prestări servicii pe plan muzical, video și foto alături de prietena mea care are și ea înclinații artistice pe partea de fotogra-

fie.

Să ne întoarcem la povestea ta pe plan muzical. Cum a decurs ea?

► Povestea mea pe plan muzical continuă în 2014 având o colaborare cu „Smiley” în concertul său de la Sala Palatului intitulat „Acasă”, alături și de unii colegi din trupa Quaterton Band în care activez și în prezent, așa cum am scris mai sus.

Ambiția și pasiunea pentru muzică au fost și sunt elementele care mă definesc, acest lucru a făcut să fiu apreciat încă de mic copil susținând concerte și turnee la evenimente prestigioase, de diferite facturi, care au avut loc în țară cât și peste hotare cum ar fi: Germania, Olanda, Austria, Iugoslavia, Grecia, primul turneu având loc la vârsta de numai treisprezece ani. Printre instituțiile de profil și formațiile de muzică în care am activat sau cu care am colaborat se numără: fanfara tradițională germană „Frohe Jugend” din Recaș, „Timișoara Big-Band”, fanfara „Pro Amiciția” din Timișoara, fosta fanfara militară din Lugoj, fanfara militară din Timișoara, „Opera Națională Română” din Timișoara, „Filarmonica de Stat” din Arad, grupul de instrumentiști „Doina Rațișor” din Iugoslavia, „Trachtenblasmusikkapelle Billed und Alexanderhausen” din Germania și „Die Siebenbürger Musikanten” din Germa-

Stefan GÄRTNER – artist al orașului Recaș

nia. Alte formații cu număr mai restrâns de instrumentiști cu care am colaborat sunt: renumita trupă „Phoenix”, „Smiley” din București, „Quaterton Band” din Arad, „Pragu’ de Sus” din Timișoara, „Rockabil” din Timișoara, „Phazer” tot din Timișoara, „Road Band” din Reșița, „Kraft Cover Project” din Timișoara, „Banater Rozmarine” din Timișoara, o formație de muzică tradițională maghiară din Tormac și o colaborare cu Sepp Zippel și Horst Reiter în cadrul proiectului „Duo Intakt” din Germania. În anul 2010 am participat și la un casting organizat în București de către Horia Brenciu pentru „HB orchestra”.

Cum își petrece un om ca tine timpul liber, dacă mai are timp liber?

► Timp liber nu prea am, dar când se face să am și timp liber încerc să mă relaxez uitându-mă la un film.

Ce hobby-uri mai ai?

► Dansul în special, călătoriile, înotul și fotbalul sunt cele mai preferate.

Vreau să încheiem cu un mesaj către cititorii revistei noastre.

În încheiere mulțumesc tuturor persoanelor care au fost și sunt alături de mine.

INTERVIU REALIZAT DE
Silvia FECHETE

ȘI NEDREPTATEA OSTENEȘTE UNEORI

Lia SÂRBU

Primarul Pavel Teodor a revenit la primăria Recaș după aproape trei luni de arest la domiciliu, Curtea de Apel a transmis decizia definitivă către poliția Recaș.

În fața primăriei a fost așteptat de la prima oră a dimineții de mai mulți susținători și de către angajații instituției. Recășenii au făcut apel pe grupul facebook „Asociația Împreună

pentru Recaș” pentru a se strânge cât mai mulți. Primarul a fost întâmpinat cu flori și cu tort.

„A fost o surpriză pentru mine, am înțeles că de dimineață a fost și mai multă lume, dar s-a târăgănat cu hârțiile de punere în libertate, trecând câteva ore, au mai plecat dintre ei. Eu cred că mâine vor fi și mai mulți.

Din acest moment am intrat cu motoarele în plin, poate chiar astăzi nu dau randamentul maxim, dar de mâine, mai ales că sunt odihnit și fizic și mintal, începem treaba” a spus primarul Pavel Teodor.

TRANSPARENȚA DECIZIONALĂ

HOTĂRÂRE

NR. 28 din 04.03.2015

Aprobarea devizului general recalculat și a cofinanțării din bugetul local la obiectivul de investiție, Asfaltare drum comunal DC 66 Herneacova – Stanciova”
Consiliul Local al orașului Recaș, județul Timiș,

HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă forma finală a devizului general recalculat în urma procedurilor de achiziție pentru obiectivul de investiții:

„Asfaltare drum comunal DC 66 Herneacova – Stanciova”

Valoarea totală a investiției (inclusiv TVA): 2.816.498 lei din care

- Buget de stat: 2.766.760 lei

- Buget local: 49.738 mii lei

Durata de realizare a investiției: 6 luni

SECRETAR ORAȘ
C.J. RAMONA CEĞA-MIHEȚ

Dansul este un mijloc artistic de exprimare a unui mesaj printr-o succesiune de mișcări ritmice, variate și expresive ale corpului, executate în ritmul muzicii.

Școala Gimnazială Izvin încântă parte din elevii prin cursurile predate de Tiberiu Palikucsan și Andrada Savu.

Foaia de Voiteg

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

ACTIVITATEA DE VARĂ (ECONOMICĂ) RECOLTATUL GRÂULUI

Cea mai grea și obositoare muncă pentru paori a fost recoltatul grâului, o perioadă de mare efort fizic pe călduri insuportabile.

Fiecare cetățean avea lotul său de pământ. Cei bogați dețineau suprafețe întinse, iar cei săraci loturi mai mici.

Printre cei mai bogați dintre românii din Voiteg au fost:

- Vasile Ardeleanu (gazda Vasa) 100 lante de pământ
- Alexandru Popovici - om înstărit, fost Primar
- Alexandru Marta - om înstărit, fost Primar Seculin Moise
- Moiscă Jebeleanu (Ledărul) - om înstărit, printre puținii care au avut pământ și mașină de treierat
- Neda Gheorghe - pământ și mașină de treierat
- Vermesan Constantin (Ginu Bobric) - mașină de treierat și a fost Primar
- Bucovan Pătrut - pământ
- Tiperdel Alexandru (Birgeanu) - pământ
- Chindea, a cumpărat pământ de la Salay (fost mare proprietar)

Această muncă de recoltat grâul era organizată din timp deoarece cerea o atenție deosebită. Femeile, din timp pregăteau funii de legat snopii, tăiau șovar-trestie pe care o aduceau acasă și o înmoiau în apă până dimineața.

Dimineața au plecat cu cântec cogașii care, s-au ortăcit cu vecinii și rudele, au urcat în cocii

și au plecat la câmp. Ajunși la lot, au desprins caii, i-au priponit lângă fântână și frunzar iar la umbra acestuia cogașii își ascuțeau coasele cu cucii, apoi dăi bătaie în lan. Munca de cosit era foarte obositoare și grea. În spatele cogașilor veneau femeile. Unele întindeau funiile, altele strângeau grâul cosit și îl legau în snopii și altele așezau snopii în *crăstăți*.

Snopii erau apoi transportați acasă în co-

cii, unde „experții” îi așezau într-o formațiune numită jărădă.

Cei care aveau pământ puțin, deci și puțin grâu, curățau bine curțile și puneau pe jos ponevi, covoare. Băteau un par în mijloc de care era legat un cal. Puneau snopii în curte și un om

mâna calul care fugea peste snopii până îi despuia de grâu. Apoi se lua „poneava” (pătura) din care se aduna grâul căzut de pe spic.

Cei care aveau suprafețe mari, deci mult grâu, au apelat la cetățenii din comună care aveau batoze și cazane; Ledărul-Moisă, Loibil Anton, Neda Iorgovan sau Vermeșan-Bobric. Prima dată au adus elevatorul de transport paie, apoi batoza și pe urmă cazanul. În această acțiune erau antrenați mulți oameni. Cel care dirija cazanul a fost maistorul iar cel care-l ajuta, băga apă și paie, haiterul. Aveau la dispoziție fântână cu apă, butoaie pline cu apă și nisip în caz de incendii.

Sus pe jărădă au stat 1-2 oameni către dădeau snopii la batoză, alții erau pe batoză și dezlegau snopii și îi băgau în batoză, iar alții stăteau jos cu sacii care erau umpluți cu grâu într-o parte și pleavă în altă parte. Sacii erau cărați în pod, pod care era întărit cu stâlpi de susținere pentru a nu se prăbuși sub greutatea sacilor.

După atâta trudă, gazda scotea în curte o masă lungă plină de băuturi: răchie, vin, sifon (bere nu era pe atunci), pită de casă și o mulțime de bucate.

Iarna terenul a stat liniștit, iar în casă oamenii aveau de toate: mâncare, băutură și mergeau la vecini la givan: au stat la povești, au jucat cărți, au cântat, până târziu, deoarece de primăvara și până toamna erau robii câmpului.

OBICEIURI DE NUNTA DIN VOITEG

Groza Iosif și Groza Elisabeta (mire și mireasa în anul 1925)

De vremuri fele și băieții se căsătoreau foarte tineri la 14-15 ani. Căsătoria lor se perfecta de bătrâni care la un pahar de răchie discutau despre cum și cu cine să-și căsătorească copiii. Fixau data când trebuia să vină feciorul în peșit la fată. La un ospăț pregătit cu mare fast au fost întrebați și tinerii dacă se plac, iar bătrânii discutau probleme de stare materială. După care,

dacă s-au pus de acord, în zilele ce urmau s-au dus la Primărie unde a fost întocmit un act afișat afară despre viitoarea căsătorie, iar după 14 zile au hotărât, dacă nu au intervenit alte probleme, data căsătoriei. De obicei, la noi în Banat, în zona de pustă, căsătoriile au fost făcute cu tineri și tinere din sat sau din alte sate apropiate. Nu s-a acceptat de către bătrâni ca fata sau băiatul să fie din alte zone ale țării.

La o data fixată de cei bătrâni înainte cu o săptămână au umblat giverii pentru a invita rudele și prietenii la nuntă. Giverii erau o fată și un băiat din sat, care erau rude cu mirii și erau îmbrăcați în costume populare cu prosoape cusute sau brodate, iar în mână aveau o „ciutură

„cu țuică. Ei circulau prin sat în căruțe împodobite cu „cilimuri” și cu muzicanți (un saxafon și un acordeon) să dea de știre la tot natul de nuntă care se apropie.

În ziua nunții, giverii cu alaiul de nuntă și cu muzica mergeau după nași, apoi împreună cu nașii după mire și mai apoi cu toții după mireasă. Când au ajuns în casa miresei, nașii cu mirele au întrebat dacă gazdele au o fată de măritat, la care aceștia au răspuns că da și în același timp au adus

Căruță împănată, cu giverii pentru strigarea la nuntă

în fața lor o mireasă falsă (mireasă bolandă), în fața căreia nașii și mai ales mirele au ripostat că nu o astfel de mireasă au peșit ei. Atunci nașii au scos o anumită sumă de bani din buzunar să cumpere adevărata mireasă. A fost adusă tânăra și alaiul în frunte cu giverii și mirii, urmați de nași și stăgghiș au pornit spre Primărie pentru cununia civilă și mai apoi la biserică pentru cununia religioasă. La

ieșirea din biserică tânăra soție aruncă peste cap un măr în care erau înfipti bani de metal și bomboane. Stăgghișul a urezat tot timpul pe drum „Azi e zi de sărbătoare/Și-o să facem nuntă mare/Iară nașii-n bucuroși/Că însoară fini frumoși!”

Nunțile se țineau la Căminul Cultural sau în „șatră”, la oameni acasă unde la intrare mireasa și mirele erau trași înăuntru pe un covor cu ajutorul unei brăcile de către soacra mare și întâmpinați cu o pâine mare de casă și sare.

Ca obiceiuri specifice zonei de pustă la nunți erau: jocul miresei pe bani, druga - leuca (joc popular dansat de bărbați așezați unul în spatele celuilalt, cel din față era conducătorul și ce făcea el trebuia să facă și ceilalți, în caz contrar îi bătea cu un prosop înnodat), furatul miresei și al pantofului (giverii trebuia să plătească la cel care fura mireasa în bani sau băutură), iar darurile se strigau de către un „bicher” al satului care spunea tot felul de glume sau batjocori la adresa celor care dăruiau mirii: „uice președintele dă Colectiv, o furat și el dă la oameni să dea ceva la nuntă!” „nașul că-i copil dă bogatoni vrea să se prearace că el dăruiește mirii cu bani mulți și un covor persan” „soacra mică dăruie mirii cu un rând dă țoale dă pat și două ponievi tăsuce”...

Spre dimineață s-a servit o ciorbă, după care s-a cântat marșul pentru nănași, care au fost conduși acasă de către miri, giverii, muzicanții și alții. Mirii făceau cadou nașului o parte din banii, pe care i-au prins pe costum pentru a vedea tot satul ca nașul era cinstit de către miri.

Foaia de Cenei

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Să-i lăsăm să trăiască și pe deștepți și pe cei mai puțin deștepți

Ing. Martinov SARBOLIUB

- urmare din numărul trecut -

Amintiri frumoase, dar și regretele unui om care și-a adus contribuția în societate prin invențiile făcute de-a lungul vremii, le găsiți în finalul de interviu acordat „Foi de Cenei” de domnul inginer Martinov Sarbuliob.

Mai nou ne ghidăm după zicala „dacă moare capra mea, să moară și capra vecinului”.

► Am auzit la televizor una mai bună. S-ar zice că apare un peștișor și îi spune omului „fii atent, îți îndeplinesc o dorință, dar din ceea ce îți dorești tu, vecinului îi dau dublu” și el zice „scoatem un ochi”. Deja am avansat, nu mai suntem cu capra vecinului, mai rău am ajuns. Țsta e omul, ce să faci?

Aveți creat tot felul de invenții de-a lungul timpului, ați fost răsplătit cu un premiu consistent pentru vreuna dintre ele?

► Am făcut o invenție la un cuptor tunel, e mai greu de explicat despre ce era vorba, dar pe scurt, invenția respectivă înlocuia patru femei pe schimb, se lucra în trei ture. Scutea 12 muncitori în 24 de ore, vă dați seama într-o lună sau într-un an, cât de mult ajută. Au luat bani grei în secret. Eu nici măcar nu am fost trecut pe lista aceea. Eram mai mulți, o echipă, eu am făcut partea electrică, un coleg de-al meu a făcut partea mecanică, nu știu dacă el a luat vreun ban.

Ne-ați povestit că ați umblat prin țară, ați avut mai multe locuri de muncă, spuneți-mi dacă în drumul dumneavoastră ați dat peste un om care v-a influențat destinul?

► Am avut, dar nu cei din jur, am citit foarte mult înainte, îmi plăcea filozofia antică, aveam modele din cărți și niște eroi pe care am vrut să-l copiez, să ajung ca ei.

Pe cine, dați-mi un exemplu?

► De exemplu pe Van Gogh. Acum tablourile sunt de milioane de euro, deși în timpul vieții lui nu a vândut niciun tablou și a făcut foamea toată viața.

Ați scris vreodată, ați cochetat cu scrisul?

► Da, am scris mult. Scriam minim o pagină pe zi. În douăzeci de ani, s-au adunat mii și mii de coli, la un moment dat, când am venit la Cenei, răsfoiam din când în când însemnările și mi-am dat seama că n-am putut să fiu sincer față de mine. Nu am scris ca să public, am scris pentru mine, dar simțeam undeva că nu era sinceritate 100%. Era multă ură în ceea ce scriam, de exemplu dacă cineva nu se încadra în standardele mele îl făceam praf, nu mă gândeam că Dumnezeu l-a lăsat și pe el să trăiască. Atunci într-o iarnă le-am dat foc, acum îmi pare rău pentru că erau niște lucruri extraordinare. Am cochetat cu ideea infinitului, cu extraterestrii etc.

Credeți în Dumnezeu, în divinitate?

► Ceva există, să zicem Dumnezeu, dar când te gândești cine l-a creat pe Dumnezeu parcă mai vine un semn mare de întrebare. Dacă mergi pe ideea creației înseamnă că mergi până la infinit, nu?

Dacă vă uitați în oglinda trecutului, aveți vreun regret?

► Da, am mai multe regrete, vă spun doar unul. Am fost o dată cu un coleg de serviciu la el acasă, m-a invitat la o cafea, el stătea la Utvin. Am mers acolo și i-am cunoscut fetița pe care o avea din prima căsătorie și pe actuala

nevastă. Ceea ce m-a marcat a fost comportamentul ei față de aceea fetiță, și acum, când mă gândesc, mă înfior, țipa, o bătea, se comporta cu ea ca și cu o cârpă. Nu pot să-mi iert faptul că nu am făcut nimic, trebuia să mă duc la miliție să o reclam, am înghițit în sec și am plecat supărat.

Sunt sârbii un popor mai vulcanic, mai pătimaș?

► În istoria pe care am studiat-o la liceu, Istoria Evului Mediu, despre sârbi era o singură frază, slavii de sud se caracterizau prin vendeta, răzburarea sângelui, dacă tu mi-ai omorât un frate, eu îți omoram doi.

Eu vă rog, ca în încheiere să transmiteți un gând pentru concetățenii din Cenei.

► Să-i iertăm și pe cei care sunt mai puțin înzestrați, să-i lăsăm să trăiască și pe deștepți și pe cei mai puțin deștepți. Cu alte cuvinte, să fim mai buni, mai toleranți, după aceea vine și răsplata.

INTERVIU REALIZAT DE SILVIA FECHETE

Din zestrea satului

Cred în viitorul acestei Uniuni a Banatului Istoric

Gabriel Ilaș - primar al comunei Cenei

„Ziua Cinstirii”, eveniment cultural major în istoria de azi a Banatului, organizat de Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric, a adus în comuna V.V. Delamarina, oaspeți de seamă din Țara Banatului. Ca de fiecare dată, unul din invitații de onoare ai Uniunii a fost primarul comunei noastre, domnul Gabriel Ilaș. Cu acest prilej, consemnăm impresii pe care domnia sa ni le-a mărturisit cu amabilitate.

Domnule primar, cum s-a arătat această „Zi a Cinstirii”?

► Asemeni celorlalte organizate de Uniunea Banatului Istoric. Extrem de bine pusă la punct. Există în conducerea acestei instituții și când spun asta mă gândesc la Senatul ei, oameni deprinși cu detaliul organizatoric. Este fără îndoială, un lucru extrem de onorant, să fi invitat la o asemenea manifestare a grațitudinii pentru

valorile Banatului. Și spun asta, convins fiind că în curând Uniunea, va deveni o unitate extrem de influentă în destinul Banatului.

E o predicție?

► Da, dar una întemeiată pe fapte, pe realizări. Uniunea editează în arealul Banatului istoric, pe lângă reviste locale, o excelentă revistă de cultură, „Scrisul bănățean” și jurnalul regional „Banatul”, apariție singulară în presa bănățeană de azi. Atât prin conținut, cât și prin prezența grafică. Apoi, Uniunea, răsplătește trimestrial, în cele 4 județe ale Banatului istoric, valorile acestui pământ. Ca să nu mai amintesc de anuala „Gală” unde sunt răsplătite cu laurii recunoștinței, personalități ale Țării Banatului. Recent, am aflat din paginile sale, că lunar, jurnalul regional „Banatul”, încurajează cu premii, tineri talentați, aflați pe băncile școlilor din satele și comunele noastre. Mi se pare un fapt unic, într-o vreme în care nimeni nu mai este interesat în țara asta de tineri. Iată de ce, cred în viitorul acestei Uniuni a Banatului Istoric.

DIALOG CONSEMNAȚ DE SILVIA FECHETE

CENEIUL ÎN AMINTIREA NEAMULUI

SANDA STEFANOV

În data de 21 mai, la Biserica Ortodoxă din Cenei a avut loc slujba arhierescă a sărbătoririi Înălțării Domnului, a sărbătoririi Sfinților Împărați Constantin și Elena și a cinstirii eroilor neamului românesc, cei care și-au dat viața și s-au jertfit pentru noi. Alături de credincioși au participat și copiii de la grădinița Cenei, suflete curate și nevinovate alături de educatoarea Radoslava Glisovici.

Foaia de Birchis

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Principala problemă a spitalului este cea legată de resursele umane

Claudia HOTĂRAN - director al spitalului din Căpâlnaş

- urmare din numărul trecut -

Viața este de multe ori imprezvizibilă, sunt situații, care ne duc acolo unde ne așteptăm mai puțin. Pentru a fi pregătiți pentru astfel de ipostaze, am stat de vorbă cu oameni din toate domeniile. Un astfel de om este doamna director Claudia Hotăran.

Cum sunt văzuți acești pacienți de lumea de „afară”?

► Sper ca lumea de „afară” să își schimbe tot mai mult percepția despre bolnavul cu afecțiuni psihiatrice și să fie deschis pentru a interacționa cu el și a-l ajuta să se integreze în societate, prin implicarea lui în activități compatibile cu specificul afecțiunii lui. Asta și pentru că în condițiile societății moderne de azi, incidența bolilor psihiatrice este în creștere, iar limita între „afară” și „înăuntru” este foarte fragilă.

Ce nemulțumiri aveți?

► Timpul până la vizita de evaluare în vederea acreditării ne presează și sunt o mulțime de lucruri de făcut...

Cum colaborați cu instituțiile locale?

► Există o preocupare susținută pentru îmbunătățirea stării de sănătate a populației județului, iar veriga principală o reprezintă Consiliul

Județean Arad ca autoritate în managementul unităților sanitare preluată. Așadar din această direcție beneficiem de sprijin atât din punctul de vedere al managementului cât și din cel al finanțării. Pe de altă parte, spitalul prin amplasarea lui în comuna Birchis, în apropiere de Săvârșin, reprezintă un avantaj pentru populația din zonă, în primul prin faptul că asigură oportunitatea unui loc de muncă. Astfel că acreditarea acestui spital și buna lui funcționare este în interesul populației din aria administrativ-teritorială a celor două administrații locale, pe al căror sprijin am contat și contăm, în vederea ducerii la îndeplinire a unor măsuri administrative și de funcționare cu efecte pozitive asupra calității actului medical.

Care e cea mai mare problemă cu care se confruntă spitalul la ora actuală?

► Principala problemă a spitalului este cea legată de resursele umane, deoarece orice strategie oricât ar fi de bună poate fi dusă la îndeplinire doar prin personal suficient, bine pregătit și instruit. O altă problemă este situația juridică a clădirii în care funcționează unitatea noastră sanitară. Faptul că este o clădire retrocedată, precum și statutul de monument istoric limitează într-un fel posibilitatea asigurării circuitelor medicale.

Vă desfășurați activitatea într-o clădire plină

de istorie. Putem numi, astăzi, soarta acestui castel, tristă?

► În nici un caz. Dacă statutul de monument istoric aduce anumite probleme legate de amenajare și recompartimentare, iar forma de proprietate împiedică desfășurarea unor lucrări de reparații capitale din fonduri publice, totuși activitatea desfășurată în această clădire implică întreținerea curentă a acesteia. De asemenea amplasarea clădirii monumentale în această zonă de deal, în mijlocul unui parc frumos în a cărui întreținere ne implicăm toți, angajați și pacienți, creează toate condițiile pentru tratamentul bolilor de psihiatrie.

Nu este ușor ceea ce faceți, v-aș întreba cum vă relaxați în timpul liber?

► Timpul liber, care nu este prea generos, îl petrec cu familia și prietenii. Îmi place să călătoresc, să cunosc locuri și oameni noi, să citesc, să vizionez filme.

Un gând pentru cititorii revistei Banatul...

► Cititorilor revistei dumnevoastră le transmit că îi invit să promoveze spitalul nostru și să vadă în funcționarea lui un plus pentru această zonă, iar dacă doresc implicarea lor în unele activități sub formă de voluntariat sunt bineveniți...

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

LAUREATA CONCURSULUI „FII JURNALIST PENTRU O ZI”

MARIA DUMITRESCU

Concursul nostru lunar, „Fii jurnalist pentru o zi”, a ajuns și în comuna arădeană Birchis. Pe platoul din incinta școlii, cadre didactice, părinți și elevi, au aplaudat talentul Denisei Udrescu elevă în clasa a V-a a Școlii generale „Alexandru Mocioni” din localitate, talent ce a dus la premierea sa de către jurnalul regional „Banatul”.

La festivitate au fost prezenți, atât directorul jurnalului fanion al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, domnișoara Silvia Fehete, cât și președintele Uniunii, domnul Vasile Todî.

În cuvântul său de mulțumire, Denisa Udrescu, și-a îndemnat colegii să acorde mai multă atenție cărții și scrisului, care iată, „cu sprijinul jurnalului *Banatul* aduce asemenea bucurii.”

Întrebat despre cum vede acest concurs în arealul spiritual al școlii, domnul primar Ioan Guțu, a spus: „Inițiativa domnișoarei Silvia Fehete, director al jurnalului regional *Banatul*, a dus la o adevărată emulație în rândul elevilor. Este, un concurs unic nu numai în această parte de țară, este unic în perimetrul întregii României.”

Din albumul cu poze frumoase al muzeului nostru

Bolile de sezon

dr. LUCA MARIUS

În această perioadă de tranziție către vară, ne confruntăm cu o serie de afecțiuni destul de frecvente în rândul populației. Amintesc aici:

Guturaiul - Boala cu caracter sezonier (frecventă toamna și primăvara).

Această boală este favorizată de oboseală, subalimentație, respirarea de gaze și pulberi iritante pentru tractul respirator. Apare ca o senzație de infundare a nasului cu usturime și uscăciune locală, strănuturi frecvente însoțite de secreție nazală apoasă, lăcrimare, dureri de cap.

Tratamentul se face cu antitermice (paracetamol, ibuprofen, modafen), vitamine, decongestionante nazale.

Adenovirozele - sunt viroze respiratorii date de virusuri cu tropism pe aparatul respirator. Se transmite prin inhalarea picăturilor suspendate în aer prin contactul secrețiilor respiratorii cu pielea sau obiectele înconjurătoare urmate de atingerea ochilor sau a nasului. Tratamentul se face prin repaus la pat, aspirină, paracetamol pentru febră, aport crescut de lichide, vitamina C. Atenție mare la tratamentul cu aspirina la copilul mic, pentru că se poate declanșa o complicație redutabilă cu afectare hepatică numită sindrom Reye și poate duce la deces.

Laringita acută - se manifestă prin răgușeală, înțepătură în gât, tuse seacă, iritativă. Tratamen-

tu se face prin repaus vocal, inhalații cu aerosol ume cuprind antibiotic și antiinflamatoare gen Hidrocortizon, aplicarea de comprese calde în zona gâtului. La sugar laringita se poate complica, ajungând până la asfixie, de aceea este o urgență redutabilă și trebuie tratată cât mai serios.

Sinuzita - este inflamația acută a mucoasei sinusului. Ca și simptom avem: cefaleea, pierderea mirosului, febra, amețeala, secreția nazală. Tratamentul se face cu ser efedrinat, rinofug, inhalații cu alcool mentolat, eventual administrare de antibiotic cu spectru larg. Dacă acuzele nu cedează la tratament este imperios necesar un control de specialitate, ORL.

12.06.2015 - Birchis

Foaiia de Vermeș

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

- urmare din numărul trecut -

Nu aș putea să zic că se pierd obiceiurile, dar lumea preferă să stea acasă, din cauza televizorului, din cauza calculatorului, au acces la informații acolo. Înainte ne întâlneam la rugă ca să socializăm cu cei care erau plecați, acum s-au mai răcit un pic relațiile. Lumea preferă acum să țină acasă ruga, foarte multă lume lucrează, la noi pică ruga joi și vineri, vinerea e zi de lucru, lumea merge la muncă. Cei mai mulți preferă să stea acasă, să mănânce, să povestească, dacă ies în saț, ies la zece seara, la miezul nopții e gata ruga. În fiecare an, de când suntem noi, am încercat să aducem formații diferite.

Ruga este sărbătoarea întregii comunități și știu că la Vermeș este una dintre cele mai importante. Se mai păstrează obiceiurile de hramul bisericii?

▶ Pe vremuri ruga era în centrul satului unde era toată lumea, acum ruga este acasă la fiecare. Mai demult primeam goștii la amiază, toată lumea la ora 13 era la masă, la ora 17 se mergea la rugă, apoi la ora 23 veneam din nou acasă, mâncam și mergeam din nou la bal. Ori acum balurile nu prea se mai țin, nu se mai duce nimeni. Noi suntem, cred, singura comună din zona Bocșa, în care se mai țin baluri în prima zi de Crăciun și la Sfântul Ion. Anul acesta am fost profund dezamăgit, a fost foarte puțină lume, aproximativ

70 de persoane, pe când acum 4-5 ani, erau 250. Ați adus în discuție și echipa de fotbal a comunei.

▶ Da, este vorba de Viitorul Vermeș, echipă care evoluează în Liga a V-a. Rezultatele sunt mulțumitoare, suntem în primele locuri. Și aici avem băieți care joacă și sunt get-beget vermeșeni, dar cu fotbalul e un pic mai greu. Vin chiar și din Bocșa, fii ai satului, ca să joace pentru noi, am toată stima pentru ei, sunt alții care au și peste 40 de ani și încă nu se lasă. Mai avem un băiat care a jucat la Viitorul Vermeș și a ajuns să evolueze la un club în Germania.

Ce proiecte își mai propune primăria Vermeș pe anul acesta?

▶ Noi ne-am gândit întotdeauna ca ceea ce facem să poată fi și finanțat. Dacă ar fi să înșiruim proiecte ar fi foarte multe, problema se pune câte vor fi finanțate. Avem băgare la finanțare două drumuri vicinale ca să facem câteva completări pe DC 84 către Valea Pai, a mai rămas nefinanțat un drum vicinal pe măsura 322 pentru că nu au ajuns banii la vremea respectivă, le avem acum în finanțare acum pe fonduri guvernamentale. Dacă ar fi să vorbim de drumuri, acestea două ar fi prioritare, însă mai avem în continuare modernizare străzi Izgar la care a început finanțarea anul trecut și anul acesta vor mai fi lucrări la fel ca și anul trecut. Acolo este vorba de 24 de miliarde din care anul trecut sau finanțat 6, sperăm ca anul acesta să prindem tot atât sau chiar mai mult. Pe sate mai avem în loca-

litatea Ersig pe Compania Națională de Investiții, construirea unui cămin cultural nou, așteptăm finanțarea, alimentarea cu apă. La Izgar vrem să reabilităm anul acesta căminul cultural. În linii mari cam acestea sunt obiectivele care se pot realiza și sunt prioritare.

Sunteți de o bucată bună de vreme în primăria Vermeș, ați trecut printr-o mulțime de schimbări. Ați întâmpinat probleme deosebite în comuna în care locuiți?

▶ Nu aș putea spune că am întâmpinat probleme deosebite. Deosebite, nu, sunt aceleași probleme care apar la începutul fiecărui an, cu pășunea, întotdeauna până se duc oile la codru apar probleme, dar nu aș putea să spun, că sunt mari. Am reușit să ducem lucrurile la capăt nesperat de bine. Dacă tot am vorbit de investiții, avem niște zone inundabile la Vermeș, mai cu seamă în Izgar, e un sat cu probleme, în valea așezării se adună trei râuri care se revarsă într-unul singur, acolo tot timpul apar probleme de inundații. Pe calea aceasta aș putea să mulțumesc guvernului pentru sumele alocate anul trecut pentru calamități. Este un lucru care până acum nu s-a mai făcut, nu spun asta ca pe o laudă, dar până acum, tot timpul ni s-a promisi, mereu am avut probleme cu inundațiile la Izgar, toată lumea a promis și nu s-a făcut nimic.

Ce le transmiteți locuitorilor comunei Vermeș?

▶ Le doresc multă, multă sănătate.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

RUĞA DE LA VERMEȘ – SĂRBĂTOAREA SATULUI - MANIFESTARE A SUFLETULUI ROMÂNESC

GERSON TEACĂ

Dispasul sau Înălțarea Domnului este una dintre cele mai reprezentative sărbători ale comunităților rurale din țara noastră. La ruga de la Vermeș, dragostea gazdelor față de goști este renumită în zona, unde membrii comunității au un prilej deosebit în a se manifesta, în același timp refăcându-se legăturile sufletești între cei care s-au certat, ori au avut probleme de-a lungul anului. Au urcat pe scenă interpreți precum: Frații Miloș, Lorena Pela și Ghiță Călțun Brancu.

Cu prilejul rugii sau a hramului bisericii se

Domnul primar, Iacob Damian însuflețind ruga

revine la învierea sufletului satului românesc, care nu demult (înainte de 1989) era să dispară din peisajul românesc.

La deschiderea rugii de la Vermeș am avut goști făloși, dar mai făloși au fost copiii care îndrumați de coregraful Ciprian David au început jocul. Vreau să menționez faptul, că acest tânăr instructor se ocupă în mod deosebit pentru valorificarea tezaurului românesc, al satului bănățean și care se documentează permanent, căutând cele mai reprezentative creații folclorice, la fel ca și Doru David... (tata). Pe această cale dorim să le mulțumim și să fie sănătoși la fel ca și cei care citesc acest jurnal.

ORA DE SPORT LA VERMEȘ

Silvia FECHETE

Ciurea. Înainte de a intra pe teren, ne-am făcut „încălzirea” privindul pe micuții elevi jucându-se cu mingea. O parte dintre aceștia salută cititorii „Foi de Vermeș”, din poza alăturată.

Aflați într-o vizită scurtă la Școala Gimnazială din Vermeș, am prins în curtea școlii ora de educație fizică și sport. În fruntea micuților se afla frumoasa profesoară, domnișoara Bianca

ÎN ATENȚIA CETĂTENILOR NOȘTRI

BANI PENTRU AGRICULTURĂ

Agencia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) informează că s-a publicat în Monitorul Oficial, Hotărârea de Guvern nr. 219 din 29.04.2015 privind modificarea și completarea Hotărârii de Guvern nr. 864/2014 referitoare la schema de minimis “Ajutor specific compensatoriu acordat exploatațiilor vegetale înregistrate în sistemul de agricultură ecologică”. Cererile de solicitare pentru această schemă de minimis se pot depune până în data de 05 iulie 2015, inclusiv. Beneficiarii sunt întreprinderile care dețin exploatații vegetale înregistrate în sistemul de agricultură ecologică, care se află sub contract cu un organism de inspecție și certificare acreditat pe teritoriul Uniunii Europene/aprobat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, denumiți în continuare beneficiari, respectiv producătorii agricoli persoane fizice, persoane juridice și/sau persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale ori întreprinderi familiale constituite potrivit prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare.

- va urma -

Foaia F de Lugoj

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

PREMIU I PENTRU PIANISTUL LUGOJEAN FILIP-EDUARD IACOB

ROXANA VLAD

La cea de-a II-a ediție a Festivalului-Concurs Internațional de Pian „Sabin Păutza” - Reșița, 14-17 mai 2015, elevul Filip-Eduard Iacob, din clasa a VI-a, pregătit de prof. dr. Constantin-T. Stan, a obținut premiul I, evoluând în Gala Laureatilor, care a avut loc, duminică, 17 mai, în sala de concerte „Lira” a Liceului de Arte „Sabin Păutza” din Reșița.

Palmaresul micilor pianiști lugojeni de la

Școala Gimnazială de Muzică „Filaret Barbu” a fost completat de Alina Căpraru și Ana Maria Muntean-Peia, din clasa a III-a (pregătite

de prof. Ramona Crina și prof. Alexandra Muscă), cărora li s-a decernat premiul II la categoria D (pian la patru mâini).

Juriul a fost alcătuit din prof. univ. dr. Sabin Păutza (președinte onorific), conf. univ. dr. Sorin Dogariu (Facultatea de Muzică din Timișoara), lector univ. dr. Rodica Marcovici (Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu), prof. dr. Corina Răducanu (Colegiul Național de Arte „Dinu Lipatti” din București), prof. dr. Eugen Dumitrescu (pianist-concertist, București).

AMBASADA RUSIEI MULȚUMEȘTE PRIMĂRIEI LUGOJ

GRATIAN NEAMȚU

Oleg Malginov, ambasadorul Federației Ruse la București, a transmis primarului Francisc Boldea și Primăriei Lugoj un mesaj de recunoștință pentru sprijinul acordat în organizarea și desfășurarea ceremoniei de depunere a coroanelor de flori, care a avut loc la Monumentul eroilor sovietici, din Lugoj, situat în Parcul Gării.

„Stimate domnule Boldea, permiteți-mi să vă exprim profunda recunoștință dumneavoastră, dar și instituției pe care o conduceți pentru sprijinul acordat în organizarea și desfășurarea ceremoniei de depunere a coroanelor de flori care a avut loc pe data de 6 mai la monumentul soldatului sovietic-eliberator. Evenimentul acesta s-a ținut în cadrul festivităților organizate pentru a marca 70 de ani de la victoria în cel de-al Doilea Război Mondial și are o semnificație aparte atât pentru poporul rus, cât și pentru poporul român, subliniind legăturile istorice adânci care există între țările noastre. Sperăm la o colaborare fructuoasă și reciproc avantajoasă și pe viitor. Vă rog să primiți, domnule Boldea, asigurările înaltei mele considerații”, se menționează în mesajul semnat de Oleg Malginov, ambasadorul Rusiei în România.

o conduceți pentru sprijinul acordat în organizarea și desfășurarea ceremoniei de depunere a coroanelor de flori care a avut loc pe data de 6 mai la monumentul soldatului sovietic-eliberator. Evenimentul acesta s-a ținut în cadrul festivităților organizate pentru a marca 70 de ani de la victoria în cel de-al Doilea Război Mondial și are o semnificație aparte atât pentru poporul rus, cât și pentru poporul român, subliniind legăturile istorice adânci care există între țările noastre. Sperăm la o colaborare fructuoasă și reciproc avantajoasă și pe viitor. Vă rog să primiți, domnule Boldea, asigurările înaltei mele considerații”, se menționează în mesajul semnat de Oleg Malginov, ambasadorul Rusiei în România.

STRĂZILE ORAȘULUI AU FOST PLINE DE OMULEȚI VERZI DE ZIUA MEDIULUI!

NICOLETA MANEA

Vesellie, agitație, culoare și mult zâmbet au fost ingredientele care au stat ca bază a sărbătoririi Zilei Mondiale a Mediului, de către micuții Școlii Gimnaziale Nr. 4 din Lugoj.

Aproape două sute de elevi, împreună cu profesorii, s-au urcat pe biciclete și au colindat orașul pentru a marca acest eveniment.

De la mic la mare, „buburuzele verzi” au venit în

sprijinul naturii, cu speranța că vor reuși să ducă mai departe îndemnul de a păstra mediul curat, sănătos și verde.

Profesorii au precizat că micii participanți își doresc ca spiritul civic să rămână prezent în fiecare cetățean, ca împreună să conserve frumusețea a ceea ce ne înconjoară.

Manifestarea a început la ora 11.30, moment în care s-a dat startul pentru pedalat, pentru ca după roii lor „buburuzele” să se întoarcă în fața Primăriei.

Acolo au interpretat imnul închinat Zilei Mondiale a Mediului și au citit „Scrisoarea Verde”, după care, celor de față, li s-a expus o scurtă incursiune în istoria Zilei Mediului și importanța conservării naturii.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A MUNICIPIULUI LUGOJ, PENTRU PERIOADA 2015-2020

HERMINE SCHNEIDER

Angajații Primăriei Lugoj lucrează la elaborarea Strategiei de dezvoltare a municipiului, pentru perioada 2015-2020. „Strategia este necesară în vederea accesării fondurilor europene disponibile în noul ciclu de finanțare 2014-2020”, a anunțat domnul primar Francisc Boldea.

Conform spuselor edilului lugojean, obiectivele de investiții propuse a fi realizate în această perioadă se referă la: înființarea unui parc în zona Splaiul Morilor; modernizarea zonei pietonale de pe strada Mocioni; sistematizarea platoului Casei de Cultură a Sindicatelor; amenajarea subsolului de la Muzeul de Istorie în vederea înființării unui nou spațiu expozițional; reabilitarea fațadelor clădirilor din Piața I.C. Drăgan; mansardarea clădirii Liceului Tehnologic „Aurel Vlaicu”; reabilitare Monumentului Sf. Nicolae; izolarea termică a blocurilor din municipiul Lugoj; amenajarea unei zone de agrement în vecinătatea străzii Traian Vuia (vechiul manej); realizarea unui foraj pentru zona de agrement Strand; continuarea lucrărilor la Grădinița din cartierul „Eftimie Murgu”. „Primul proiect pe care dorim să-l realizăm se referă la mansardarea clădirii Liceului Tehnologic „Aurel Vlaicu”, pentru că este și prima deschidere pe POR 10 (Programul Operațional Regional, Axa prioritară 10: Îmbunătățirea infrastructurii educaționale – n.r.)”, a mai menționat domnul Francisc Boldea.

„LUGOJUL CITEȘTE - CARTEA DE PE PĂTURĂ”

ELENA POP

Primăria Municipiului Lugoj și Biblioteca Municipală Lugoj a organizat un eveniment urban inedit pentru lugojeni: „Lugojul citește - Cartea de pe pătură”, ediția I, desfășurat marți, 2 iunie 2015, de la ora 12, în spațiul verde din fața Colegiului Național „Iulia Hasdeu” Lugoj, lângă Bustul „Mihai Eminescu”, vis-à-vis de Primăria Lugoj.

Au participat peste 100 de elevi însoțiți de profesori din instituțiile de învățământ lugojene, și anume: Școala Gimnazială Nr. 2, Școala Gimnazială Nr. 3, Școala Gimnazială Nr. 4, Școala Gimnazială „Eftimie Murgu”, Școala Gimnazială „Anișoara Odeanu”, Școala Gimnazială de Muzică „Filaret Barbu”, Colegiul Național „Iulia Hasdeu”, Colegiul Național „Coriolan Brediceanu” și Colegiul Tehnic „Valeriu Braniște”; alături de aceștia, au mai participat scriitori și oameni de cultură lugojeni.

Foaia de Fârliug

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

FÎRLIUG – O COMUNĂ EUROPEANĂ, CU ȘTRAND, TERENURI DE FOTBAL ȘI TENIS CU NOCTURNĂ!

ALEXANDRA TOMESCU

Centrul de recreere „Maria” s-a ridicat din fonduri europene la Fârliug, fiind opera familiei Mustăcilă!

Ilie Mustăcilă este un nume binecunoscut până deunăzi în politica și administrația din județul Caraș-Severin. Iată că, deși almăjanul a făcut un pas în spate, lăsând locul altor zeloși într-ale politichiei, Mustăcilă revine din postura de antreprenor și om deschis proiectelor cu finanțare europeană, cum de altfel este și cel scris și realizat de domnia sa, cu sprijinul familiei, la intrarea în comuna Fârliug.

Un adevărat complex de recreere în timpul liber cu piscină pentru cei mari, dar și o mini-piscină, teren de fotbal cu gazon artificial și atenție – nocturnă, teren de tenis de câmp, șezlonguri în stil Miami Beach, un imobil pus la punct cu vestiare, dușuri, sală unde se poate practica biliardul sau o altă încăpere unde prietenii se pot înfrunța în partide de tenis de masă.

Complexul se va numi *Maria*, ca o răsplătă binemeritată adusă doamnei cu același nume sfânt, care îi stă alături lui Ilie Mustăcilă de mai multe decenii, Maria Mustăcilă.

Valoarea întregului proiect pe care și l-a asumat familia Mustăcilă se ridică la, nu mai puțin, de 200.000 de euro, dar fostul președinte al Consiliului Județean Caraș-Severin recunoaște că a beneficiat de întregul suport al administrației comunei Fârliug, primarul Ioan Borduz, viceprima-

ruș Cornel Negariu și secretarul comunei Adriana Sărăor fiind prezenți la momentul inaugurării acestui complex.

Prețurile vor fi unele permissive pentru cei care vor dori să accedă în incinta complexului Maria - 10 lei, iar pentru un închiriere a unui teren de tenis sau fotbal, cu nocturnă, se va percepe un preț de doar 50 de lei, în condițiile în care în orașul de pe Bârzava pentru închirierea unui ceas de joc, pe un teren sintetic se plătește apro-

ximativ 100 de lei. Ilie Mustăcilă speră ca noua locație să fie vizitată atât de tinerii și cetățenii de pe întinsul comunei Fârliug, cât și de cei care domiciliază pe raza localităților care fac legătură rutieră între Lugoj și Reșița, Ezeriș, Soceni, Victor Vlad Delamarina, etc., ștrandul situându-se la mijloc de drum.

Investitor Ilie Mustăcilă: „Am în plan să pun la dispoziția turiștilor o șaretă cu un cal, pentru vizitarea împrejurimilor, așa cum se făcea odinioară”

Ilie Mustăcilă ne-a declarat că în afară de spațiul destinat parării autoturismelor, pe o altă parcelă vor fi montate într-un spațiu de joacă, o serie de tobogane, leagăne, balansoare, pentru copii, dar și un spațiu de joacă pentru copiii cu deficiențe locomotorii.

Despre momentul pe care îl semnifică de acum acest adevărat reper investițional al comunei Fârliug, primarul Ioan Borduz a ținut să precizeze, că este încă un pas spre integrarea comunei, pe care o conduce în spațiul comunitar European.

O URMĂ DE ISTORIE

ELENA SURULESCU

Biserica ortodoxă, monument istoric, cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril”, din parohia Duleu, filia Valea Mare, a fost ridicată între 1800-1804. Costul lucrărilor nu se cunoaște; tradiția spune că au mai existat și alte biserici în comună, în număr de două, care au fost demolate. Ctitorii bisericii au fost enoriașii comunei; biserica a fost construită în stil baroc, tencuită, turnul construit din lemn acoperit cu tablă, boltă semicilindrică din scândură, pictată. Pictura a fost realizată din culori vegetale, în ulei, autorul fiind necunoscut. Iconostasul este confecționat din scândură, pictată, fără sculptură. Antimisul datează din 1916 și a fost donat de episcopul Ilie Miron Cristea. Restaurări interioare sau exterioare, la biserică și turn, s-au făcut în anii 1910, 1933, 1960. Patrimoniul mobil cuprinde icoane din sec. XVIII, cărți vechi de ritual Penticostar de Horezu 1743, Penticostar de Râmnic 1743, Antologhion 1745, Cazanerie de Beciu 1793. Clopotele nu sunt cele vechi, ele datează din 1922, celelalte fiind rechiziționate în timpul primului război mondial. S-a păstrat întreaga arhivă a bisericii, cu matricolele botezaților, cununaților și morților încă din anul 1800.

EROII NEAMULUI COMEMORAȚI LA FÂRLIUG

ADRIANA MARCU

Eroii neamului au fost comemorați și în Parohia Fârliug după săvârșirea Sfintei Liturghii, joi, 21 mai. Ca de fiecare dată împreună cu credincioșii prezenți, dar și cu toți copiii de la Școala Generală din localitate, s-a mers la troița din centrul satului, unde s-a oficiat o slujbă de pomenire pentru cei care și-au pus viața pentru semenii lor. După slujba parastasului, un grup de tineri pregătiți, precum și toți cei prezenți, au intonat imnul eroilor, în timpul căruia s-au depus coroane, atât din partea administrației locale, cât și din partea familiilor răposaților.

EXPUNEREA LA SOARE

DR. CAIUS GHELESIAN

Odată cu venirea verii și începerea sezonului de plajă sunt utile niște sfaturi de urmat pentru prevenirea unor posibile complicații.

Expunerea la soare este benefică organismului atâta timp cât sunt respectate orele de plajă recomandate (până la ora 11 și după ora 16).

Pe lângă beneficiile de ordin estetic, expunerea

la soare favorizează sinteza de vitamina D necesară pentru prevenirea rahitismului la copii, ameliorează durerile articulare și fortifică sistemul imunitar. Nu trebuie omis faptul că expunerea prelungită la soare constituie un factor de risc pentru apariția unor afecțiuni: cancer de piele, arsuri solare, cataractă, degenerescență maculară.

Pentru prevenirea acestor afecțiuni este necesară folosirea unor produse cu factor de protecție solară (SPF 15 sau mai mult), care sunt eficiente împotriva razelor ultraviolete considerate a fi principalul factor de risc pentru apariția arsurilor solare și a can-

cerului de piele. Utilizarea produselor cu protecție solară nu permite creșterea perioadei de expunere la soare. Este indicată folosirea unui produs de protecție solară potrivit pielii (cu cât aceasta este mai deschisă la culoare și mai predispusă arsurilor solare, cu atât avem nevoie de un factor de protecție solară mai înalt). O piele bronzată anterior nu protejează de apariția ulterioară a arsurilor solare.

Altă măsură care trebuie luată în afară de protejarea pielii, este folosirea ochelarilor de soare pentru protejarea ochiilor de radiațiile UV.

7.06.2015 - Fârliug

Foaia de Coșteiu

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Este imperios necesar, să apropiați de „Banatul” și minoritățile confesionale. Pe toate!

Petru CAREBIA - primar al comunei Coșteiu

Domnul primar Petru Carebia la „Ziua Cinstirii” în Țara Banatului împreună cu care s-a întors acasă.

Domnule primar, „Ziua Cinstirii” eveniment major în activitatea Uniunii, s-a desfășurat, în prima sa ediție din acest an, la V.V. Delamarina. O remarcă?

► Numai una? Domnișoară Silvia, sunt unul

Prezent alături de alți edili de comune orașe sau municipii la „Ziua Cinstirii” organizată de Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric în comuna timișană V.V. Delamarina, domnul Petru Carebia, primarul comunei Coșteiu, membru în Adunarea Regională a Uniunii, ne-a declarat pentru „Foaia de Coșteiu”,

din cei pe care domnul Vasile Todî, prietenul meu Vasile Todî, i-a convins cum numai el știe să o facă, să se apropie de idealurile acestei unice, da, acesta e cuvântul, unice instituții. Și spun asta, convins fiind că în istoria, nu de azi, ci de până acum a Banatului, o asemenea instituție nu a mai existat. Cum domnișoară, fără nici un sprijin guvernamental, fără nici un sponsor, să desfășori o asemenea activitate de înălțare spirituală a neamului bănățean? Este, cum spune domnul prof. univ. dr. Viorel Roman, deseori, formidabil! Sigur, aș fi nedrept să nu remarc, că venirea dumatilă în conducerea Uniunii, pentru că directorul celui mai important jurnal editat de Uniune, ocupă, fără alegere, un loc în conducerea Uniunii, ei bine, venirea dumatilă, repet, a adus fără îndoială, un plus de dinamism și de valoare activității.

Vă mulțumesc.

► Nu, nu sunt omul care să mă joc cu vorbele.

Cum vedeți Uniunea de mâine?

► Ca un liant necesar, între etniile civilizate ale Țării Banatului. Această unitate de cultură, aparte de oricare alta, va deveni peste ani, cu siguranță, o voce de care va ține seama această regiune is-

torică a Europei unite.

Un sfat?

► Da, mai mult pentru dumneata și pentru Colegiul Director al jurnalului „Banatul”.

Care?

► Domnișoară Silvia, am vorbit odată cu Vasile Todî, pe tema deschiderii revistei, spre toate minoritățile Banatului. Apoi, am văzut că au început să fie prezente în paginile ei, materiale redactate în limba maghiară, sârbă, etc. Este un fapt necesar, care se cerea demult împlinit, sigur, omul aflat la conducere determină timpul, dar este imperios necesar, să apropiați de „Banatul” și minoritățile confesionale. Pe toate! Ar fi o dovadă evidentă de înțelegere deplină a fenomenului bănățean. Dar mai ales, nu vă uitați menirea: Preasfințitul Paisie Lugojanul, a spus despre dumneavoastră, cei care vă aflați în vârful ierarhiei acestei instituții, că v-ați născut pentru a lăsa urmă în istoria Banatului. Și Preasfințitul nu măgulește din complezență! Vă urez să vă dovedeți vrednici de încrederea sa!

INTERVIU REALIZAT DE SILVIA FECHETE

BISERICA ORTODOXĂ DIN COȘTEIU

Monica GAȘPAR

Vechea bisericuță de lemn despre care am menționat mai sus, a devenit neîncăpătoare și s-a trecut la construirea alteia mai mari. Astfel aceasta a fost demolată și s-a început construirea bisericii actuale în anul 1896, sub grija pre-

otului Adam Groza (tatăl primului ministru Petru Groza) și a câtorva credincioși de seamă ai parohiei. Lucrarea a costat 18000 de coroane.

Sfințirea bisericii a avut loc la data de 6/17 decembrie 1898 primind hramul „Sf. Nicolae”.

Forma bisericii este în formă de navă. Dimensiunile interioare ale bisericii sunt de 23,20 m lungime respectiv 10 m lățime.

Pictura murală a fost executată în anul 1898 în ulei pe pânză, în stil bizantin de către Anton Steff din Hondol.

În anul 1923 biserica a primit gratuit din partea guvernului român, trei clopote.

De-a lungul vremii, biserica a suferit câteva reparații interioare și exterioare.

RÂNDURI DE CREDINȚĂ

Delia MICURESCU

Despre viața și activitatea locuitorilor din parohia Coșteiu în sec. XVII avem puține știri. O evaluare aproximativă a numărului populației acestei parohii se poate face pe la mijlocul secolului al XVII-lea. În lista de milă a ieromonahului Ioan de la mănăstirea Mraconia din anul 1658 figurează și localitatea Coșteiu cu denumirea de „Coscei”. Credincioșii de aici au donat mănăstirii 90 de galbeni.

Ca locaș de cult, în această parohie funcționa o bisericuță de lemn, acoperită cu șindrilă, cu preoți slujitori români, a căror existență este datată documentar din anul 1775, când locuitorii mută bisericuța de pe deal, în mijlocul satului. Această biserică avea ferestre mici prin care nici capul nu putea intra. Cu timpul aceasta devine neîncăpătoare și s-a trecut la construirea unui nou locaș de cult.

Între anii 1418-1785 parohia Coșteiu aparținea de Protopopiatul Lugoș apoi în anii următori va aparține de Protopopiatul Belinț. Împărțirea eparhiilor în anul 1873 face ca parohia Coșteiu să treacă sub jurisdicția Episcopiei Aradului. Aceasta a durat până în anul 1939 când s-a reînființat Episcopia Timișoarei, trecând din nou în componența Protopopiatului Lugoș.

Din perioadele mai sus amintite ne-au rămas unele materiale documentare ce atestă activitatea parohiei aceasta reprezentând o deosebită importanță istorică bisericească și cultural-națională românească. Prima înregistrare de cunună este din 16 februarie 1798, primul botezat este înregistrat la 20 august 1794, prima înregistrare de deces este din 28 aprilie 1794.

O problemă importantă ce a stat în fața populației românești după 1848 a fost rezistența față de politica de catolicizare forțată din partea Curții de la Viena, adică trecerea la Biserica Unită.

- va urma -

SERBARE MULTICULTURALĂ LA COȘTEIU

Educator Nicoleta MIRCĂ Educator Floare STOIAN

Multiculturalitatea este o realitate a societății contemporane, termenul făcând referire la existența unor culturi diferite într-un spațiu relativ restrâns și interacțiunile desfășurate între aceste culturi. Banatul este recunoscut drept zonă multiculturală de secole întregi, fiind un exemplu pozitiv de coexistență armonioasă între diferitele culturi existente aici. În acest context, Școala Gimnazială Coșteiu a organizat o serbare multiculturală derulată în cadrul unui program inițiat de doamna director, prof. Lenuța Predeșteanu, proiect cofinanțat de Consiliul Județean Timiș.

Serbarea a avut drept scop principal valorifi-

carea tradițiilor și obiceiurilor folclorice specifice culturilor existente în zonă și menținerea colaborării active interetnice. Copiii de la grădinițele P.N. Coșteiu, P.N. Țipari și P.N. Păru au prezentat în fața spectatorilor poezii, cântece și jocuri populare bănățene, dansuri țigănești și maghiare, impresionând prin costumele frumoase pe care le-au îmbrăcat și prin bucuria cu care au prezentat obiceiurile moștenite din străbuni. Copiii au fost coordonați de doamnele educatoare Gabriela Avram, Elena Subțire, Nicoleta Mircă, Floare Stoian și Rozalia Ruff. La finalul activității copiii au fost recompensați pentru munca lor, doamna director oferindu-le diplome și premii constând în cărți și creioane de colorat.

Foaia de Remetea Mare

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Tot ceea ce facem se întâmplă cu ajutorul primăriei

Vasile CIOTĂU - preot Remetea Mare

O zi încântătoare cu veselie și soare călduros ne poartă pașii către comuna Remetea Mare, comună în care am aflat că nu doar oamenii sfințesc locul, ci și poveștile lor și grija față de semenii. Pentru că ne aflăm într-o lume în care ne învăluie parcă tot mai mult nepăsarea, am căutat să stăm de vorbă cu oameni care nu-și pierd credința și care caută mereu să țină pentru noi o lumină aprinsă.

Stăm de vorbă cu părintele Vasile Ciotău în chiar cea de-a doua sa casă, care este sfânta biserică, în ziua Înălțării. Ați trăit un eveniment mai special astăzi, ne puteți vorbi despre el?

► Putem să vorbim despre Înălțarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos în strânsă legătură cu pomenirea eroilor. Chiar le spuneam și credincioșilor că mai mare dragoste, ca cineva să-și pună viața jertfă pentru aproapele său nu există, tocmai de aceea îi cinștim pe eroi, că și-au dat viața pentru neamul nostru. La fel cum s-a înălțat Mântuitorul nostru, la fel se înalță și jertfa lor. E foarte important, dacă reușim ca viața noastră să fie o simplă jertfă, dacă nu putem să răbdăm în familie, în societate, atunci este greu.

A fost onorată această zi de oamenii comunei și chiar de către primar.

► Da, ne-am bucurat că sunt prezenți la biserică, ca în fiecare an, la slujba de pomenire a eroilor comunei?

ilor participă atât conducerea primăriei, domnul primar, din partea școlii vine mereu un grup, pregătesc un program artistic.

Găsește biserica din Remetea Mare un sprijin real din partea primăriei?

► Da, este greu fără un sprijin din partea primăriei. Tot ceea ce facem se întâmplă cu ajutorul primăriei.

Spuneți-mi părinte, aveți un sfat pentru tinerii

comunei?

► Greu de dat un sfat, mai degrabă am să spun ce mi-aș dori, mi-aș dori să-i văd mai mult în biserică, să-i văd mai mult gândindu-se la Dumnezeu și la sufletul lor. Aș vrea să-i văd că-și iau viața în serios, e o pantă pe care alunecă tineretul, uită de esența și de scopul vieții. Trebuie pregătiți din copilărie, trebuie să se gândească la ceea ce vor să facă în viață.

Ar fi o pildă din Biblie, o parabolă pe care ați vrea să o recomandați, nu numai tinerilor, pentru a o citi?

► Sunt multe, dar acum îmi vine în minte, spre exemplu, pilda fecioarelor înțelepte, la uleiul pe care unele îl aveau, iar altele nu, adică faptele bune. Am putea să ne gândim și la samaritanul milostiv, ar fi bine să căutăm să fim cu toții milostivi pentru semenii noștri. Sunt multe altele la care am putea să medităm, trebuie doar să avem voință.

Aveți și ruga satului.

► Avem ruga satului, în 15 august. Se pleacă întâi de la biserică, de la vecernie, după aceea alaiul împreună cu nașul rugii, cu domnul primar, care de obicei este naș, cel puțin în ultimul an dumnealui a fost, se merge la Căminul Cultural.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

PREDAREA CHEII – SFÂRȘIT DE AN ȘCOLAR

ALISA MARIN

La Remetea Mare, cei din anul terminal au predat cheia elevilor de clasa a VII-a într-un cadru festiv, alături de profesori și diriginți. S-au rostit cuvinte frumoase, au curs lacrimi de emoție și s-au făcut promisiuni pentru un drum nou pe care viața îl deschide celor care vor fi boboci de liceu.

ÎN ATENȚIA CETĂȚENILOR NOȘTRI

NATALIA MELEHOV

Uino la APIA/ centrul județean/ locul de care aparții și află:

- condițiile de acordare a plăților directe, ajutoarelor naționale tranzitorii și a plăților de agromediu și climă;
- cum să completezi corect cererea unică de plată în anul 2015 și cum să îți identifice parcela cu IPA online;
- Documentele necesare la depunerea cererii unice de plată;
- Normele de ecocondiționalitate.

DESPRE IANOVA

GABRIELA SLABU

Florin Boita, cântând în spectacol.

„Foaia de Remetea Mare” aduce în acest număr câteva rânduri despre satul Ianova, care ascunde un peisaj aparte, povești de viață și adevărate talente. Am stat de vorbă cu viceprimarul Șerban Liviu Samoilă ca să aflați câteva din realizările de acolo.

„Echipa de fotbal de la Ianova este în promoție, se ocupă de ea Dorel Sanda, Cosmin Andreici și subsemnatul. Suntem trei în staff-ul conducerii. Avem aceeași jucători, din păcate nu vin atât de des la antrenamente, pentru că așa e în promoție. Toți sunt din Ianova, mai puțin unul. Din punctul meu de vedere sunt cei mai buni, Dorel Sanda este căpitanul echipei și îl apreciez pentru că se dăruiește total.

Pot să vă povestesc și despre școala din Ianova care s-a făcut pe fonduri europene, din păcate copii sunt prea puțini. Noi am pus centrala, alimentarea cu apă și s-au făcut mici reparații. Din păcate la capitolul cadre didactice stăm prost, avem unul la cinci clase. Sunt doar 12 copii. Sunt supărat pe părinții care și-au dus copiii din Ianova la altă școală. Se va extinde școala din comună pentru că n-au sală de sport și sunt prea mulți elevi într-o clasă. Jos se va face o sală de sport cu grup sanitar, iar sus se vor face, două, trei clase. Cât despre copii ce pot să vă spun? Avem un copil talentat, cântă muzică populară autentică, se numește Florin Boita, suntem mândri de el, pentru că duce „vocea” Ianovei mai departe.”

Florin Boita a absolvit Colegiul Național „Ion Vidu”, iar apoi s-a înscris la Facultatea de Muzică pentru că și-a dorit să ajungă un nume în muzica populară din Banat. Intrarea lui Florin în lumea muzicii populare s-a petrecut în urmă cu 14 ani, când se afla în satul timișean Ianova la bunici. Melodia care l-a cucerit a fost a interpretului Aurel Tămaș, „De-oi muri, m-or pune în groapă”, pe care încerca să o fredoneze la doar cinci ani. „Părinții și bunicii și-au dat seama că am voce și m-au susținut. Bunicii erau atenți dimineața la radio și își notau versurile din melodia lui Aurel Tămaș ca să mă învețe”, și-a amintit Florin. Pus în față cu primul său spectacol cu public, Florin a fost la un pas să îl rateze. „Era serbarea de sfârșit de an de la grădiniță. Doamna educatoare a considerat că nu e potrivit să cânt eu, un copil, o melodie așa tristă cum este „De-oi muri, m-or pune în groapă”, dar la insistențele bunicii a cedat”, a povestit amuzat Florin despre anii copilăriei.

Foaia de Otelec

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Ionelul era situat economic, așa zice eu, o treaptă sau două mai jos decât Otelecul

Sorin BOLBOS - fost localnic

- continuare din numărul trecut -

Otelecul și Iohanisfeldul au devenit localități frățesti, practic, din 2008, de când Otelecul a fost declarat comună. Ca sat aparținător Iohanisfeldul este practic fratele mai mic. Deși cele două așezări au fost populate cu etnii diferite (nemți și magiari), întotdeauna a existat o legătură

strânsă, separată doar de cei 8 kilometri care le despart. Pentru a afla care au fost diferențele și asemănările dintre cele două localități, continuăm interviul cu Sorin Bolbos, care a copilărit la Iohanisfeld, dar a urmat parte din școala gimnazială la Otelec.

Care era diferența pe atunci între Otelec și Ionel?

▶ Iohanisfeldul era situat economic, așa zice eu, o treaptă sau două mai jos decât Otelecul. Otelecul aveau CLF-ul, era o instituție unde se adunau legume, noi elevii făceam practic toamna înainte să începem școala cu câteva

săptămâni, adunam roșii de pe câmp. Adunam și varză, țin minte că primeam varză, era plin de frunze de varză pe jos în gară. Ca și comunitate, Otelecul era mai unit decât Iohanisfeldul, în Iohanisfeld erau veniți din toate colțurile țării, în timp ce ungurii erau întotdeauna uniți.

Spuneți-mi un lucru care acum nu se mai ține în Iohanisfeld și după care vă pare rău?

▶ Țin minte că în tinerețea mea se ținea kerwei-ul. Știu că era toamna târziu, prin noiembrie, îmi mai aduc aminte că dimineața era brumă.

Am și alte amintiri, dar nu așa putea spune că-mi pare rău, acum că nu se mai întâmplă, însă îmi aduc aminte că s-a dărâmat căminul din Iohanisfeld și fiecare cetățean trebuia să meargă să presteze un fel de muncă în folosul comunității, dacă aveai un serviciu cu program fix și nu puteai să mergi, plăteai o sumă de bani, contravaloarea prestației. Bărbații dărau pereții, femeile le curățau cu ciocănelul. S-a refolosit cărămida, s-a făcut căminul actual cu ea.

Știu că pe atunci nemții nu-și prea lăsau fetele să se mărite cu români.

▶ Lucrurile astea erau influențate de acasă de părinți. Spre exemplu, mama mea s-a măritat mai mult sau mai puțin peste voia părinților ei. Tata ei de fapt murise, a fost în Rusia după război, cinci ani a fost internat în lagăr. Mi-a povestit că era tâmplar, unul foarte bun, dar care a venit de acolo surd. Pe vremea aceea era o rușine să te căsătorești cu altă nație. Era o vreme când erai influențat din casa părintească, trebuia să ieși din neam. Deși kerwei-ul însemna practic sfințirea bisericii, în ultima vreme se ținea doar slujba de duminică și se rezuma la cântec, joc și voie bună. Băieții vorbeau cu fetele și le cereau practic să umble cu ei în grup, să le fie parteneră. Tradiția cerea ca băiatul să meargă la fată acasă, cu tot grupul de băieți și să o ceară ca parteneră de dans. Asta se întâmpla vinerea, băieții îmbrăcați în costum tradițional, porneau cu o sticlă de vin, legată cu o banderolă de care o cărai.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

„Ziua Copilului” LA OTELEC

Adela TALPAI

La sfârșitul lunii mai la Școala și Grădinița Otelec am sărbătorit „Ziua Copilului”. Am organizat concursuri și întreceri sportive, jocuri de îndemănare și activități distractive pentru toți copiii din școală și grădiniță. Toți au primit diplome, dulciuri, mingi și jucării. Mulțumim Fundației Comunitas pentru sponsorizarea evenimentului.

GYERMEKNAP AZ ÓTELEK-I ISKOLÁBAN

Második alkalommal szerveztünk gyermeknapot az óteleki iskolában. Az óvodások és iskolások részvételével nagyon kellemes napot töltöttünk együtt. Voltak ügyességi versenyek, célbadobás, labdajátékok, futás, tánc. A gyerekek okleveleket kaptak, édességet, játékokat, labdákat. Az esemény finom ebéddel zárult.

AMENAJAMENT PASTORAL PENTRU PAJIȘTILE COMUNEI OTELEC

GEORGE MANEA

Modalitatea de administrare a pajiștilor aparținătoare unei localități, reprezintă felul în care se asigură managementul unei pajiști, respectiv organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente din extravilanul localităților (conform Ordonanței de urgență a Guvernului - OUG nr. 34/2013). Pajiștile permanente din extravilanul localităților, denumite în continuare pajiști permanente, sunt terenuri consacrate producției de iarbă și de alte plante furajere erbacee cultivate sau spontane, care nu au făcut parte din sistemul de rotație a culturilor din exploatare timp de cel puțin 5 ani sau mai mult, așa cum este prevăzut la art. 4 alin. (1) lit. (h) din Regulamentul (UE) nr. 1.307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, denumit în continuare Regulament. Toate problemele și rezolvările acestora vor trebui introduse în „planurile de amenajamente pastorale” ale pajiștilor permanente, precum și prin respectarea de către autoritățile administrației publice locale a obligațiilor prevăzute de lege în acest domeniu. Legislația în domeniu face referire la: Ordonanța de urgență a Guvernului - OUG nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr.18/1991; ORDIN nr. 544 din 21 iunie 2013, privind metodologia de calcul a încărcăturii optime de animale pe hectar de pajiște.

- va urma -

Pusta Banatului...

Debut

Cine sunt eu?

SUSANA MARIN

Cine sunt eu? Sunt muritorul de rând
Care plânge râzând și râde plângând.
Cine sunt eu? Sunt valul ce se izbește de stâncă
Ce se retrage în spume izbindu-se încă.
Cine sunt eu? Sunt o pasăre-n zbor
Care mă-nalță sus de tot și-apoi mă cobor.
Cine sunt eu? Sunt râul ce curge fără-ncetare
Știind că-n final înghițit e de mare.

Cine sunt eu? Sunt firul de iarbă atârnat de plăpând
Tăișul de coasă așteptând tremurând.
Cine sunt eu? Sunt nisipul din dune ridicate-n pustiu
Sunt tot ce am fost și ce- așa putea să mai fiu.
Cine sunt eu? Sunt frunza uitată și purtată de vânt
Sunt urmele pașilor trecuți pe pământ.
Cine sunt eu? Sunt ploaia ce udă pământu-nsetat
Sunt raza de soare ce-apoi l-a uscat
Cine sunt eu? Sunt omul cel mare însă prea mic
Sunt totul și totuși... nu sunt nimic!

Foaia de Victor Vlad Delamarina

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

„ZIUA CINSTIRII” LA VICTOR VLAD DELAMARINA

La capătul lunii trecute, sub egida Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, jurnalul regional „Banatul” a organizat o nouă ediție a „Zilei Cinstirii” în comuna V.V. Delamarina. Cu acest prilej, edilului comunei, domnul Ioan Sima, i-a fost decernat titlul de *Primar al Banatului Istoric*. La festivitate, alături de locuitorii comunei, au fost prezenți, scriitori, jurnaliști, primari din jud. Timiș, Arad, Caraș-Severin, Hunedoara, oameni politici, dascăli și preoți din țara Ba-

natului. La această sărbătoare a comunei, a fost prezenți atât mitropolitul Ioan al Banatului, cât și președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, domnul Vasile Todi.

Publicăm mai jos, pentru cititorii noștri, alocuțiunea directorului jurnalului regional „Banatul”, domnișoara Silvia Fechete și cuvântul de mulțumire rostit de laureat.

Conducând un jurnal cum este jurnalul regional „Banatul” am convingerea că nu ne pierdem din valori. (Silvia FECHETE)

Am pregătit pentru ziua de astăzi un discurs, dar venind către pupitru mi-am adus aminte de un dialog pe care l-am avut cu o persoană dragă mie. Persoana respectivă m-a întrebat ce am de gând să fac în viață, încotro mă îndrept, dacă am un plan? Țin minte, că atunci i-am spus, că ceea ce vreau să fac este să ajut mai mult, cu toții vrem să ne ajutăm unii pe alții, vreau să trăiesc din fericirea celorlalți, nu din suferința lor, nu mai vreau să văd cum se disprețuiesc oamenii unii pe alții, în această lume este loc pentru toți, viața poate fi liberă și frumoasă. Știu că atunci omul m-a oprit și mi-a zis: - tu nu vezi că ne-am pierdut calea, că lăcomia a otrăvit sufletele oamenilor, a ridicat bariere de ură, că progresul se întoarce împotriva noastră, am dezvoltat viteza, dar ne-am închis în ea, știința ne-a făcut cinici și brutali, gândim prea mult și simțim prea puțin, mai mult decât de istețime avem nevoie de bunătate și blândețe, fără aceste calități viața ar fi violentă.

Am ținut să punctez aceste lucruri pentru că astăzi, conducând un jurnal cum este jurnalul regional „Banatul”, am convingerea că nu ne pierdem din valori, că nu ne lăsăm îndobitociți de progres și, în mod special, că presa scrisă nu o să moară niciodată. Ne folosim de viteză, așa e, dar nu ne-am închis în ea, ci o folosim ca să aducem în casele dumneavoastră lunar o revistă, în care găsiți Cuvântul, pentru că așa spune și Sfânta Scriptură: *la început era cuvântul și cuvântul*

era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul. Și chiar dacă presa scrisă a început să fie puțin „înghesuită” sau poate puțin mai mult, prin apariția internetului, am certitudinea că hârtia nu va dispărea niciodată, la fel cum preotul nu va citi în biserică biblia de pe calculator.

Sunt, într-adevăr, din ce în ce mai rare aceste valori, dar munca noastră este să le descoperim și să le facem cunoscute. Prin călătoria noastră în Țara Banatului am dat de oameni de nădejde, mulți dintre ei se află acum în sală și ne susțin în demersul nostru, iar una dintre aceste valori este premiată, astăzi, aici, la Victor Vlad Delamarina și este chiar primarul comunei dumneavoastră.

Mulțumesc tuturor celor care cred în conceptul tradițional de ziar, vreau să le mulțumesc că s-au alăturat acestei lumi a Țării Banatului și vreau să-i asigur că este o lume decentă, o lume fără granițe, o lume, cum spunea poetul, în care ne îmbrăcăm în cuvinte ca să nu ne mănânce viermii.

Dumnezeu să binecuvânteze Uniunea Banatului Istoric și conducerea sa! (Ioan SIMA)

Dragi consăteni, cinstiți oaspeți,

Uă adresez din începutul cuvântării mele, atât în numele cetățenilor comunei mele, cât și al meu personal, urarea de a trăi cu bucurie frățească, împreună, această zi minunată pe care noi ne-o dorim ca o mare sărbătoare a întregului Banat Istoric.

Mai întâi se cuvine să-i mulțumim că ne onorează cu prezența și că se află alături de noi, Înaltpresfinției Sale Ioan, președinte de onoare al

jurnalului regional „Banatul”.

Mulțumesc de asemenea distinșilor oaspeți, oficialități județene și locale.

O mulțumire specială adresez domnului Alexandru Todi, președintele Organizației Internaționale a Macedo-românilor, care prin prezența sa aici, domnia sa venind din Ucraina și în drumul său spre Beograd, marchează prin locul unde se află azi, 400 de ani, de când nemul aromânilor s-a așezat în această parte a vechiului imperiu, neam care prin fii săi, Gojdu, Sina, Mocioni ori Șaguna, au reaprins candela ortodoxismului românesc.

Calde mulțumiri și Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric.

Cu același respect și recunoștință mulțumesc pentru prezență, domnișoarei Silvia Fechete, director al Jurnalului regional „Banatul”.

Mulțumesc celorlalți reprezentanți ai presei, tuturor invitaților și bineînțeles dumneavoastră localnicilor care participați la acest eveniment special pentru comuna noastră.

Domnilor și Domnelor,

Dați-mi voie să-mi exprim toată sinceritatea, recunoștința și mulțumirea personală, pentru sentimentul pe care îl trăiesc azi, un sentiment pe care l-am trăit foarte rar în ultimii 60 de ani.

Este o mare bucurie pentru mine și o mare cinste să primesc astăzi, aici la mine acasă, cel mai înalt titlu pe care Uniunea Banatului Istoric, îl acordă, acela de *Primar al Banatului Istoric*.

Pentru mine, el simbolizează trăinicia unei credințe și respectul meu fără margini față de legile nescrise ale unei străvechi civilizații bănățene.

Sunt, cum spuneam, onorat, extrem de onorat, că mi se oferă această cinste, lucru pentru care vă mulțumesc din suflet și primesc înalta distincție, în numele tuturor locuitorilor comunei Victor Vlad Delamarina.

Dumnezeu să binecuvânteze Uniunea Banatului Istoric și conducerea sa!

ECOURI DIN PRESA BĂNĂȚEANĂ

Alexandru Todi rostind cuvântul de salut în numele Organizației Internaționale a Macedo-Românilor

GHEORGHE MIRON

Un i u n e a Jurnaliștilor din Banatul Istoric și Jurnalul Regional „Banatul” au organizat în comuna Victor Vlad Delamarina, în data de 30 mai, „Ziua Cinstirii”. La eveniment au participat primari din Timiș, Arad și Caraș-Severin, parlamentari, reprezentanți

ai consiliilor județene, oameni de cultură din Banatul Istoric și localnici. De asemenea, la festivitate, a fost prezent preotul paroh al Bisericii Române din Paris, Constantin Târziu, dar și Alexandru Todi, președintele Organizației Internaționale a Macedo-Românilor. În drumurile sale de la Kiev, Beograd și Budapesta, a făcut o escală în Timișoara și a participat la „Ziua Cinstirii” la invitația Colegiului Director al Jurnalului regional „Banatul”. „Este o bucurie să mă aflu alături de domniile voastre la „Ziua Cinstirii” într-un loc în care, de trei secole, familii precum Dumba, Sina sau

Mocioni se stabileau, după pribegii prin Peninsula Balcanică. Pentru Europa multilingvistului și pluriculturalismului, o relație bazată pe ignoranță nu este propice aportului de valoare pe care neamul nostru l-a adus în permanență României”, a spus Alexandru Todi.

Programul artistic a fost susținut de Ansamblul de dansuri „Lugojana”, de corul Bisericii Ortodoxe „Victor Vlad Delamarina” și de elevii școlii, care au recitat poezii în grai bănățean scrise de Sergiu Goian și de scriitorul al cărui nume îl poartă localitatea, Victor Vlad Delamarina.

Sursă: Ziua de Vest

Foaia de Reșița

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

LUCRĂRI EDILITARE ÎN REȘIȚA

În municipiul Reșița, au fost amenajate, în regie proprie, mai multe parcări, fiind create noi locuri de parcare.

A fost finalizată parcare situată pe str. Libertății nr. 2-4 din municipiul Reșița, pe o suprafață de 960 mp (parcare și trotuare). Prin realizarea acestei lucrări s-au creat 21 de noi lo-

curi de parcare, care au fost și marcate.

De asemenea, a fost amenajată și parcare de pe Calea Caransebeșului nr. 15, pe o suprafață de 310 mp, fiind efectuate și inscripționările celor 23 de locuri de parcare.

O altă parcare amenajată este cea situată pe Aleea Constructorilor, pe o suprafață de 1.200 mp, fiind create 41 de noi locuri de parcare.

Totodată, au fost continuate și lucrările de întreținere și de modernizare a locurilor de joacă pentru copii.

Astfel, au fost achiziționate noi module pentru locurile de joacă precum balansoare, leagăne, figurine pe arc, caruseluri, tobogane etc. Lucrările de montare ale acestora în locațiile din str. Caen, Parcul de pe Bd. Muncii și Parcul Tricolorului au fost finalizate.

Pe lângă acestea, au mai fost amplasate și mese de șah în zona blocurilor de locuințe din Moroasa și Lunca Bârzavei.

Lucrările au fost realizate în regie proprie prin Serviciul Public – „Direcția pentru Întreținerea și Repararea Patrimoniului Consiliului Local, Serviciul de Iluminat Public și Dezapezire”, conform graficului și bugetului aprobat de Consiliul Local al Municipiului Reșița pe anul 2015.

ACȚIUNI CU OCAZIA ZILEI INTERNAȚIONALE A COPILULUI

Copiii AU CUCERIT ORAȘUL... CU ZÂMBETE ȘI JOVIALITATE

Cu prilejul Zilei Internaționale a Copilului, în 28 și 29 mai 2015, Primăria Municipiului Reșița a organizat o serie de acțiuni dedicate celor mai inocente ființe.

În 29 mai 2015, de la ora 12:00, în Parcul Tricolorului, Primăria Reșița în parteneriat cu compania Autoliv a adus bucuria copilăriei în aer liber. Programul s-a concentrat pe jocurile copilăriei. Cu sprijinul voluntarilor de la Asociația Grupurilor Locale de Tineret, care s-au costumat în diferite personaje îndrăgite de copii, s-au desfășurat sesiuni de face-painting, modelarea baloanelor sub diferite forme dar și jocuri interactive. Au participat elevi de la școlile din municipiu, care au realizat desene pe asfalt, au desfășurat diverse jocuri. Cu toții au primit dulciuri și diverse obiecte.

Și la centrele sociale din subordinea Primăriei Municipiului Reșița au avut loc, în data de 29 mai 2015, diverse acțiuni. Copiii, beneficiari ai serviciilor Centrului de Zi „ABC” au celebrat copilăria printr-un program artistic, în prezența doamnelor beneficiare ale Centrului de Servicii de Asistență Socială pentru Persoane Vârstnice, care le-au oferit celor mici perne confecționate de acestea în cadrul grupului „Mâini îndemânate”. De la ora 14:00, a fost rândul copiilor de la Centrul de Zi „Maria” să marcheze sărbătoarea copilăriei.

Munca celor mici a fost răsplătită cu dulciuri din partea Primăriei Municipiului Reșița.

Totodată, în data de 3 iunie 2015, a avut loc competiția sportivă „Cupa Centrelor de Zi”, ajunsă la ediția a-VII-a, pe stadionul „Mircea Chivu” din Valea Domanului. Au participat be-

neficiarii centrelor de zi din municipiul Reșița (Centrul de Zi ABC, Centrul de Zi „Maria”, Fundația Humanitas ProDeo, Asociația Pentru Fiecare Copil o Familie, Asociația Copiii lui Iisus, Organizația Salvați Copiii, filiala Caraș-Severin).

Concursul a cuprins 3 probe:

- fotbal băieți 5+1 (2 grupe, 8 meciuri, 10 minute partida);
- ștafetă 4 copii;
- atletism viteză 4 grupe: fete/băieți < 10 ani / > 10 ani.

La final, câștigători au fost buna-dispoziție, spiritul de echipă și prietenia.

Toți copiii au fost recompensați cu diplome și dulciuri din partea Primăriei Municipiului Reșița, iar Cupa Centrelor de Zi la fotbal a revenit Fundației Humanitas Pro Deo. Acțiunea s-a desfășurat în parteneriat cu Clubul Sportiv Municipal Școlar.

ZIUA EGALITĂȚII DE ȘANSE ÎNTRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Ziua egalității de șanse între femei și bărbați, aprobată prin Legea nr. 23/9 martie 2015, a fost marcată în 8 mai 2015, în premieră, la nivel național.

Cu acest prilej, Primăria Municipiului Reșița și Biblioteca Municipală Reșița au organizat o masă rotundă pe tema „Egalitatea de șanse între femei și bărbați. Prejudecăți. Provocări. Realități”, care s-a desfășurat la sediul central al Bibliotecii Municipale.

Au participat reprezentanți ai administrației publice locale precum Viceprimarul Municipiului Reșița, Lucian-Sorin Voina, Șef Serviciul Public Comunitar de Evidență a Persoanelor, Maria Miulescu, Șef Centrul de Zi „Maria”, Nicoleta Imbrescu, Șef Centrul de Zi „ABC” Anderca-Gherga Toma, dar și persoane reprezentative pentru comunitatea reșițeană din diverse domenii de activitate precum Măriașta Simionescu, președintele organizației Salvați Copiii, filiala Caraș-Severin, Mariana Zvarici, președintele Sindicatului Învățământului Preuniversitar Caraș-Severin, Cristiana Schmalter, directorul Școlii Gimnaziale nr. 7, Ionela Kovacs-directorul SC Spedition RO-A-TIR SRL, Ioana Mihaiescu, arhitect și artist plastic, reprezentanți ai altor organizații (Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Caraș-Severin) și bibliotecari.

În cadrul acțiunii au fost prezentate informații generale despre Ziua egalității de șanse între femei și bărbați, urmate de discuții libere pe această temă. Au fost abordate aspecte precum reticențele sau prejudecățile pe care le-au întâmpinat femeile în exercitarea unor funcții de conducere, calitățile principale care recomandă femeile pentru o funcție de conducere (capacitate mai bună de comunicare față de un bărbat, capacitatea de empatizare, ambiție, perseverență) dar și măsurile concrete de promovare a egalității de șanse între femei și bărbați.

Acțiunea a fost încheiată cu un scurt program artistic susținut de corul „Steluțe” al Școlii Gimnaziale nr. 2 din Reșița, condus de profesor pentru învățământul primar, Mariana Brebenariu.

PAGINĂ REALIZATĂ CU AJUTORUL DOAMNEI ROXANA TOPALĂ

Foaia de Lipova

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

EROII NEAMULUI ROMÂNESC COMEMORAȚI LA LIPOVA CU OCAZIA SFINTEI SĂRBĂTORI A ÎNĂLȚĂRII DOMNULUI ISUS HRISTOS

În Biserica Ortodoxă Română, sărbătoarea Înălțării Domnului, este ziua de pomenire a eroilor neamului românesc, ea fiind sărbătorită în acest an pe data de 21 mai, în aceeași zi în care sunt sărbătoriți Sfinții Constantin și Elena, ziua de 21 mai, fiind de această dată, o dublă sărbătoare.

La această sărbătoare împăratească a Înălțării Domnului, în toate catedralele, bisericile și mănăstirile ortodoxe din țară și străinătate sunt pomeniți eroii, ostașii și luptătorii români, care s-au jertfit pe câmpurile de luptă, pentru apărarea patriei și a credinței strămoșești, pentru libertatea și demnitatea poporului român.

Și la Lipova, pe parcursul zilei de joi, 21 mai cu ocazia acestei sărbători religioase – Sărbătoarea Înălțării Domnului sau Ispasul, au avut loc manifestări culturale și religioase.

Începând cu ora 10:00, în cadrul unui ceremonial militar și religios, s-a oficiat o slujbă de parastas și de pomenire a eroilor, la Troița și Monumentul Eroilor aflat în Parcul din fața Bisericii Ortodoxe din Lipova, unde a avut loc bineînțeles și o acțiune de depunere de coroane din partea instituțiilor locale prezente la această desfășurare.

De asemenea, după slujba din Parcul Libertății, au mai avut loc slujbe religioase și depuneri de coroane la: Troița din curtea Bisericii Ortodoxe din Șoimoș, Monumentul Eroilor amplasat în Parcul din Radna, Cimitirul Eroilor din spatele

Școlii Generale din Radna și nu în ultimul rând, la Monumentul Eroilor din incinta Cimitirului din Lipova.

La această amplă acțiune, au participat și s-au implicat reprezentanții instituțiilor locale, repre-

zentanții partidelor politice dar și reprezentanți ai altor organizații din localitate.

La ceremonie au participat: Mircea Jichici – primarul orașului Lipova, Vasile Dodon – viceprimarul orașului Lipova, Dan Damian – consilier județean, consilieri locali, precum și alți reprezentanți ai Primăriei și Consiliului Local Lipova.

Alături de aceștia, la eveniment, au luat parte veterani de război, reprezentanți ai Bisericilor Ortodoxe din Lipova, Radna și Șoimoș, cadre militare de la Poliția Lipova și Unitatea Militară din Lipova, reprezentanți din cadrul ACMRR – SRI, Filiala Lipova (Asociația Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere – SRI, Filiala Lipova), reprezentanți ai Ocoalelor Silvice din Lipova și Radna, precum și reprezentanți ai diferitelor instituții din orașul Lipova, cărora, conducerea Primăriei și Consiliului Local Lipova, le transmite pe această cale, mulțumiri deosebite pentru participare și colaborare.

Ceremoniile desfășurate cu ocazia acestei Sfinte Sărbători, au fost unele foarte fastuoase, acestea reușind să strângă într-un loc zeci de persoane, care, împreună au comemorat Eroii neamului românesc.

„NOAPTEA MUZEELOR” ÎN ORAȘUL LIPOVA

Muzeul Orășenesc Lipova-deschis publicului

Pe parcursul zilei de sâmbătă, în cadrul evenimentului, alături de Muzeul de Artă de la Palatul Cultural din Arad și Sala „Clio” a muzeului, a fost deschis publicului și Muzeul orașului Lipova.

La Lipova între orele 18,00 și 24,00, publicul a putut să viziteze sălile muzeului și să participe la manifestările culturale pregătite cu ocazia acestei zile, accesul vizitatorilor fiind gratuit în incinta muzeului.

Programul pregătit de Muzeul Orășenesc Lipova cu ocazia evenimentului cultural național „Noaptea Muzeelor”, a fost unul foarte frumos și

diversificat, reușind să atragă un număr mare de vizitatori, atât locuitori ai orașului Lipova, cât și persoane din afara orașului.

Seara pregătită la muzeul din Lipova, a început cu vernisajul expoziției de fotografie „Lipova sub ape”, în cadrul căreia au fost expuse fotografii care au redat imagini de la inundațiile din anii 1932, 1970 și 1975 și chiar câteva imagini mai vechi de la începutul sec. XX, precum și din perioada interbelică.

Prezent la vernisaj, primarul din perioada anilor '70, Gheorghe Cociuban, a ținut un mic discurs, în care a relatat și a adus în fața celor prezenți pentru câteva momente, întâmplările din acea perioadă, câteva dintre cuvintele trans-

mise de acesta fiind: „Experiența din 1970, când apa Mureșului a atins cote de peste șapte metri, a fost benefică pentru salvarea cât mai multor bunuri și vieți omenești în 1975. Specialiștii din cadrul OGA, au fost de mare ajutor, oferindu-ne mereu informațiile actualizate și necesare.

-va urma-

LIPOVA A GĂZDUIT A IX – A EDIȚIE A COMPETIȚIEI SPORTIVE „MEMORIALUL PROF. CRISTIAN HORGA” LA BASCHET

Competiția sportivă „Memorialul Prof. Cristian Horga” la baschet, organizată de Liceul „Atanasie Mariescu” Lipova și Asociația Profesorilor de Sport Arad, a devenit deja o frumoasă tradiție în rândul iubitorilor de baschet.

Competiția, ajunsă în acest an, la cea de-a

IX-a ediție, a fost organizată la Sala de Sport din orașul Lipova, desfășurarea acesteia fiind posibilă cu sprijinul Primăriei Orașului Lipova.

Așa cum s-a întâmplat în fiecare an, și de această dată în cadrul memorialului, au fost prezente mai multe echipe de baschet din județul Arad, în total fiind prezente în ziua competiției, opt echipe de la liceele din Arad și din alte localități ale județului Arad.

Echipele prezente în cadrul celei de-a IX-a ediții a „Memorialului Prof. Cristian Horga” la baschet, au fost:

1. Colegiul Economic Arad
2. Liceul cu Program Sportiv Arad
3. Colegiul „Moise Nicoară” Arad
4. Liceul „Atanasie Mariescu” Lipova
5. Liceul „Sever Bocu” Lipova
6. Liceul Ineu
7. Liceul de Arta „Sabin Drăgoi” Arad
8. Liceul „Iuliu Maniu” Arad

Evenimentul sportiv a decurs foarte bine, meciurile disputate fiind jucate la un înalt nivel, sportivii prezenți dând astfel dovadă de o bună pregătire, seriozitate și fair-play.

Sala de sport din orașul Lipova a fost neîncăpătoare pentru galeriile echipelor participante, care au venit să-și susțină favoriții.

În urma meciurilor disputate, clasamentul final a fost următorul:

1. Colegiul Național „Moise Nicoară” Arad
2. Liceul cu Program Sportiv Arad
3. Colegiul Economic Arad

„Acest turneu, a devenit în ultimii ani o reală și frumoasă tradiție, pentru toți cei care iubim sportul și în special baschetul. Competiția este organizată în fiecare an în amintirea colegului nostru prof. Cristian Horga, decedat în floarea vârstei și în plină afirmare sportivă și profesională”, aflăm de la prof. Lucian Donțu, director al Liceului „A. Mariescu” Lipova.

PAGINĂ COORDONATĂ DE ADELA POPESCU

Foaia de Timișoara

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

PRIMARUL NICOLAE ROBU TRANSMITE SALUTĂRI DIN NEW YORK

Mihaela POP

Primarul Timișoarei Nicolae Robu a participat la o întâlnire a primarilor în Statele Unite ale Americii. Nicolae Robu a postat pe Facebook fotografii cu el în New York și le-a transmis salutări timișorenilor care așteaptă ca în curând să își facă bilanțul la 3 ani de mandat. Luna trecută, primarul Nicolae Robu, însoțit de city-managerul Sorin Drăgoi, a vizitat continentul african.

Reprezentanții municipalității timișorene spun că au mers în SUA pentru a se întâlni cu primari din toată lumea.

„În perioada 6-11 iunie 2015, dl Nicolae Robu, primarul municipiului Timișoara, împreună cu dl Sorin Drăgoi, administratorul

public al municipiului Timișoara, se află la New York pentru a participa la al VI-lea

Summit Anual Mondial al Orașelor și Forumul Primarilor, la invitația domnului Lee

Yi Shyan, ministru – Ministerul Național al Dezvoltării din Republica Singapore, și a domnului Bill de Blasio, primarul orașului New York”, a declarat purtătorul de cuvânt al Primăriei Timișoara, Alina Pintilie.

Anul trecut primarul a fost la o astfel de conferință în Singapore.

Robu s-a fotografiat lângă clădiri impozante, fântâni și statui în New York și a postat și câteva poze pe Facebook, pentru a le transmite salutări timișorenilor din SUA.

Unii i-au urat pe rețeaua de socializare să se întoarcă acasă sănătos, alții vacanță plăcută, unii i-au propus să facă o fântână arteziană și în Piața Libertății ori i-au trimis filmări cu parcări moderne.

DE PE PAGINA DE FACEBOOK A PRIMARULUI NOSTRU

SIMONA RUS

„Încă o dată, adresez mulțumirile mele celor ce au avut încredere în mine, votându-mă, dar și celor care, deși nu m-au votat, mi-au fost de la început sau mi-au devenit pe parcurs alături, fie și sufletește, în strădaniile, zbaterele și, de multe ori, luptele mele pentru Timișoara. N-o să fac un bilanț al realizărilor acum, pentru simplul fapt că acum se împlinesc trei ani de la alegeri și nu trei ani de mandat. Trei ani

de mandat se vor împlini în 25.06.2015 (reamintesc, am depus jurământul vineri, 22.06.2012, după-amiază și mi-am început mandatul luni, 25.06.2012, dimineață). Menționez că ceea ce voi prezenta nu va fi un bilanț narativ, ci unul enumerativ. De ce? Pentru simplul motiv că am cu ce să-l fac astfel», scrie Nicolae Robu pe facebook. Edilul Timișoarei crede că orice om de bună credință poate vedea că orașul s-a schimbat în bine în acești ani. «Orice om de bună credință poate vedea că orașul s-a schimbat enorm în bine în acești ani. Iar schimbările vor continua! Tot în bine, evident! Ce vreau să vă garantez eu acum, stimați și dragi timișoreni este că am fost și voi fi întotdeauna un om dedicat misiunii asumate, cinstit și drept, un om pentru care ziua de muncă are întotdeauna peste 12 ore - frecvent chiar semnificativ peste 12 ore!», scrie Robu pe... facebook. Robu spune că după 4 mandate de prorector, două de rector - ultimul cumulat cu un mandat de senator, locuiește în același apartament de bloc cu patru camere dobândit în 1991, are o mașină second hand Renault Laguna din 2001 și, «ca agoniseli peste strictul necesar», are un al doilea apartament de bloc (cu 3 camere), din 2004, un teren intravilan de 1000 mp, din 2005 și conturi bancare totalizând sub 10 000 euro. «Asta spune tot!», scrie domnul primar Nicolae Robu pe pagina sa de facebook.

DE LA TRIMISUL SPECIAL AL JURNALULUI REGIONAL „BANATUL”

BARCELONA – NOUA REGINĂ A BALULUI

MIRCEA PETROMAN

Pe Olympiastadion din Berlin cu multe ore înaintea începerii celei mai prestigioase competiții fotbalistice intercluburi, începuse fierea. Suporterii celor două cluburi, înveșmântați în culorile echipelor favorite fac imposibilă comunicarea. Prima impresie pe care am avut-o, apropiindu-mă de acest templu al sportului, inaugurat în 1936 cu ocazia Jocurilor Olimpice de vară, atunci când

Hitler purcedea să hitlerească prin Europa, este de ordine și disciplină germană. Ordine și disciplină, două cuvinte care pentru multe popoare sunt de pe altă galaxie.

La masa presei, oficialii au pregătit, totul, cu o grijă pentru amănunt, care mă duce cu gândul la vorbele unui veteran de război: „Mai bine pierdeam cu nemții decât să câștigăm cu rușii.”

Dar intrarea celor două echipe pe suprafața de joc, nu lasă loc amintirilor. Începe spectacolul, un spectacol nemaivăzut de multă vreme pe un stadion de fotbal, în fața a 74.649 de spectatori. Un spectacol în care Barcelona a câștigat cel de al cincilea titlu european, al treilea în ultimii șase ani. Ambele echipe s-au prezentat la Berlin după ce au câștigat cupa și campionatul în țările lor, iar miza acestui meci a fost una deosebită pentru ambele combatante.

Startul a fost unul foarte reușit pentru echipa blaugrana, care a deschis scorul în minutul 4 prin Ivan Rakitic. Având avantajul de partea lor, catalanii au început să domine prima repriză, repriză în care au irosit două mari ocazii de gol.

În partea secundă, torinezii au revenit mult mai „montați” de la vestiare și au reușit egalarea în minutul 55 prin Alvaro Morata.

Și a venit minutul 68 un minut norocos pentru catalani, care au revenit la conducere prin reușita lui Luis Suarez, după o respingere greșită a lui Buffon la șutul lui Messi. În prelungiri, Neymar a stabilit scorul final după ce a concretizat un contraatac năucitor.

Acest meci a fost și ultimul pentru Xavi, unul din simbolurile Barcelonei din ultimii 17 ani.

La capătul întâlnirii, un element ce numai secundar nu poate fi: Barcelona a câștigat 15 milioane de euro, iar Juventus 10,5 milioane din partea UEFA.

Berlin 06.06.2015

PRIN ISTORIA DANSULUI LA FESTIVALUL ARTELOR TIMIȘORENE

Mihaela UNGUREANU

Dansuri clasice, explozie de culoare și energie pe ritmuri disco, senzualitatea dansului contemporan și multe alte demonstrații de acest tip au putut fi urmărite, marți, în Parcul Rozelor din Timișoara. De la copii de câțiva ani, la tineri plini de talent, pe scenă au urcat o mulțime de dansatori care au reușit să ofere publicului câteva ore speciale.

Ajuns la cea de-a doua ediție, Festivalul Ar-

telor Timișorene a pregătit o mulțime de concerte, expoziții, ateliere și demonstrații pentru iubitorii de artă din orașul de pe Bega. Desigur, din componența evenimentului nu putea să lipsească nici dansul. Astfel, marți, 9 iunie, Parcul Rozelor a fost luat cu asalt de o mulțime de dansatori, de toate vârstele, care au făcut demonstrații inedite pentru public. De asemenea, spectatorii au avut parte și de o lecție de istorie, putând să urmărească, prin demonstrații, cum a evoluat dansul de-a lungul anilor.

Foaia Episcopiei Caransebeșului

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

FESTIVALUL CORURILOR DE COPII ȘI TINERET LA CARANSEBEȘ

Uineri, 24 aprilie, Sala de spectacole a Casei de Cultură „George Suru” din Caransebeș a găzduit Festivalul Corurilor de Copii și Tineret „Timotei Popovici”. Manifestarea culturală ajunsă la cea de-a XXXIII-a ediție s-a bucurat de prezența Preasfințitului Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului. Evenimentul a reunit zece formații corale de copii și tineri din Eparhia Caransebeșului, dar și din Arhiepiscopia Timișoarei, Arhiepiscopia Aradului și din Episcopia Devei și Hunedoarei. Organizat de Episcopia Caransebeșului în parteneriat cu Primăria Municipiului Caransebeș și Casa de Cultură a orașului, festivalul a avut invitați de seamă, profesori, muzicologi, care au apreciat și au dăruit tuturor formațiilor corale, care au urcat pe scenă, premii și diplome de participare.

„Suntem foarte bucuroși că în memoria fiului Eparhiei Caransebeșului, preotul, profesorul, compozitorul, dirijorul și folcloristul, Timotei Popovici, care a fost un mare păstor de suflete, am ajuns să promovăm cântarea corală și mai ales să promovăm corurile de copii și tineri. De asemenea îi mulțumim Bunului Dumnezeu că această sală a fost plină și neîncăpătoare pentru preoții și credincioșii caransebeșeni, care au dorit să participe la acest minunat festival”, a subliniat Preasfințitul Părinte Lucian.

Festivalul „Timotei Popovici” este primul festival coral pentru copii și tineret din România

și a debutat în comuna Marga – județul Caraș-Severin, în anul 1982. Inițiatorii și susținătorii festivalului de-a lungul anilor au fost domnul profesor universitar dr. Dumitru Jompan și

doamna Lia Jompan. Deși a activat cea mai mare parte a vieții la Sibiu, Timotei Popovici este bănățean, cu origini în localitatea Tincova, județul Caraș-Severin, fiind cel mai prolific compozitor de muzică corală pentru copii.

Festivalul de poezie în grai bănățean

De asemenea, la Centrul eparhial din Caransebeș a avut loc sâmbătă, 25 aprilie, cea de-a șasea ediție a Festivalului de poezie în grai bănățean „Credință și lumină”. Evenimentul s-a desfășurat în Sala de festivități „Episcop Elie

Miron Cristea” în prezența Preasfințitului Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului.

După cuvântul de binecuvântare adresat de Preasfințitul Părinte Lucian în deschidere, manifestarea a continuat cu poezii religioase și laice în grai bănățean rostite de către membrii Asociației Scriitorilor în Grai Bănățean, precum și de către elevi și preșcolari îmbrăcați în straie populare din județele Caraș-Severin și Timiș.

„Credem că și prin acest festival de promovare a folclorului și a graiului bănățean, biserica noastră face o misiune articulată. De aceea, nu numai în acest an al misiunii parohiei și mănăstirii, ci în fiecare an credem că prin promovarea valorilor tradiționale, a graiului și portului autentic din această zonă, biserica noastră face o misiune în plus și îi apropie pe credincioșii unii de ceilalți, consolidând prin aceste întâlniri graiul, portul și toate tradițiile și obiceiurile, care au stat în tinda Bisericii și au fost promovate și conservate de Biserica dreptmăritoare”, a arătat Preasfințitul Părinte Episcop Lucian.

Manifestarea culturală s-a bucurat de prezența a numeroși copii și tineri, însoțiți de părinții lor, de preoți, de profesori de literatură, de membrii Asociației Scriitorilor în Grai Bănățean, de elevi și studenți teologi caransebeșeni, dar și de prezența a unui număr mare de iubitori de folclor.

ZILELE CREDINȚEI ȘI CULTURII ÎN EPISCOPIA CARANSEBEȘULUI

FESTIVALUL CORAL „MIRON CRISTEA” LA CATEDRALA EPISCOPALĂ DIN CARANSEBEȘ

Miercuri, 22 aprilie, în cadrul „Zilelor Credinței și Culturii în Episcopia Caransebeșului”, Catedrala episcopală „Învierea Domnului” și „Sf. Proroc Ilie Tesviteanul”, a găzduit Festivalul Coral de muzică bisericească „Miron Cristea”.

Ajunsă la cea de-a VI-a ediție, manifestarea religioasă-culturală a reunit pe soalea Catedralei episcopale zece formații corale din Eparhia Caransebeșului: Corul „Anastasis” Parohia Bozovici, condus de d-na instit. Claudia Cherescu, Corul Parohiei „Schimbarea la Față” Reșița, dirijat de prof. Elena Cozâltea, Corul

Parohiei „Ferdinand” din Oțelu-Roșu, dirijat de d-na prof. Elena Iant, Corul Catedralei istorice „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din Caransebeș, reunit cu Corul „Ioan Teodorovici” al Parohiei „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir” din Caransebeș, îndrumat de d-na prof. Maria Ponetchi, Corul „Armonia” al Parohiei „Sfântul Nicolae” din Bocșa-Română, dirijat de pr. Silviu Ferciug, Corul Parohiei „Adormirea Maicii Domnului” Glimboca, dirijat de ing. Ioan Gașpar, Corul Catedralei „Învierea Domnului” din Caransebeș, îndrumat de pr. Gheorghe Tistu, Corul preoților

Protopopiatului Ortodox Român Caransebeș, condus de pr. Sorin Mățu, Corul Preoților din Protopopiatul Reșița, dirijat de pr. Ionuț-Irinel Dinu, Corul Episcopiei Caransebeșului, dirijat de pr. Gheorghe Tistu. De asemenea a încântat auditoriu și Corala „Arhangheli” a Parohiei „Sfinții Arhangheli” Orăștie, din Episcopia Devei și Hunedoarei. Formațiile corale care au urcat pe scenă au interpretat piese muzicale specifice perioadei pascale din repertoriul național și internațional.

- va urma -

SFÂNTUL MARE MUCENIC GHEORGHE CINSTIT LA CARANSEBEȘ

Sfântul Mare Mucenic Gheorghe a fost cinstit în mod deosebit la Catedrala istorică din Caransebeș, deoarece acest sfânt locaș joi, 23 aprilie, și-a sărbătorit ocrotitorul. Sărbătoarea a început la orele dimineții printr-o procesiune de la Reședința episcopală până la vechea catedrală „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din localitate. Aici, Preasfințitul Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului, înconjurat de un numeros sobor de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie. La slujbă au fost prezenți un număr mare de credincioși, dar și elevi seminariști și studenți teologi de la cele două instituții teologice din Caransebeș.

În acest an împlinindu-se 150 de ani de

la înființarea Episcopiei Ortodoxe Române a Caransebeșului, chiriarhul a săvârșit la final și o slujbă de pomenire pentru toți ierarhii, preoții, profesorii de teologie, care au păstorit și au activat în Eparhia Caransebeșului, dar și pentru toți ctitorii și binefăcătorii catedralei istorice. Pentru frumoasa activitate și misiune pe care o desfășoară părintele paroh Teodor Dănuț Coste la această biserică, Preasfințitul Părinte Lucian i-a acordat Ordinul eparhial „Crucea Episcop Elie Miron Cristea” clasa a II-a pentru clerici. Răspunsurile liturgice au fost date de Corul Catedralei istorice „Gheorghe Dobreanu”.

- va urma -

PAGINA COORDONATĂ DE DIAC. PAVEL CANEA ȘI DARIUS HEREA

OASPEȚI ÎN ȚARA BANATULUI

Asta de vorbă cu Eugen Simion, cu domnul academician Eugen Simion, este un privilegiu care se preschimbă încet, încet, în sărbătoare. M-am întâlnit cu domnia sa, la Reșița, ca invitați, amândoi ai doamnei Doina Frunzăverde, rectorul Universității „Eftimie Murgu”. Departamentul de București unde singurătatea îl odihnește și îl împacă în mod miraculos cu sine, domnul academician, cu o politețe ardelenască, a acceptat să stăm de vorbă, iar dialogul nostru, să apară în paginile revistei pe care chiar acum o citiți. A fost o întâlnire care m-a făcut, pentru câteva secunde eterne, fericit.

Domnule profesor Eugen Simion ce se schimbă în metabolismul unei personalități atunci când se înobilează cu demnitatea de academician?

Ce se schimbă? Eu aș fi vrut să nu se schimbe nimic. A fost o reală bucurie, nu mă ascund, când doamna Zoe Dumitrescu m-a anunțat că am fost ales în 1991, membru corespondent al Academiei. Era prima demnitate intelectuală, ca să spunem așa, pe care o primeam în viața mea. După aceea, în 1994 am fost ales vicepreședinte al Academiei și a fost iarăși prima funcție din viața mea, până atunci eu nu am avut funcții. Aveam 61 de ani, n-am să uit niciodată. Am fost profesor, e, vorba vine...

Cum adică „vorba vine”?

Profesor am fost abia după 1990.

Ați fost critic literar!

Am fost critic literar. N-am avut distincții, în afară de faptul că, a fi critic literar e o meserie, dacă vreți, o profesiune. V-am amintit acest lucru pentru că în urma acestei situații s-a schimbat... s-a schimbat ceva în viața mea, am devenit un fel de șef: vicepreședinte la o Academie.

Apoi președinte...

Apoi peste trei ani de zile am devenit președinte. Trebuie să fac o paranteză aici: Academia, nu a fost niciodată... Nu m-am gândit, cum mă gândeam înainte de 1990 că voi fi chemat la Academia Română, aveam alte griji și toți aveam alte griji. Dar s-a întâmplat să fie și vreau să spun că sunt bucuros. Acum, într-un fel, Academia e familia mea, deși Academia era prezentă în familia noastră, printr-un personaj, vărul bunicului meu și vecin cu el, din comuna Chiojdeanca, care a devenit președintele Academiei Române.

Andrei Rădulescu cel care fără de voie, v-a angoasat copilăria, ba chiar și o parte din adolescență. Dar Andrei Rădulescu a înfățișat, privind acum peste umărul amintirii, o prezență dezirabilă.

Vă spun și dumneavoastră, pentru că într-adevăr, acest Andrei Rădulescu a fost un mare jurist, un tip extraordinar, mi-a terorizat copilăria. Toată lumea mi-a luat în râs ambițiile mele de a face o carieră intelectuală. Iată că s-a împlinit. E curios, o mică localitate rurală a produs doi academicieni, vecini casă în casă, vărul bunicului meu.

Ați debutat în Critica Literară în 1957 la Tribuna susținut de Dumitru Micu. Astăzi, la o distanță de 55 de ani, nu vă pare descurajant acel climat?

Nu. Descurajante sunt alte lucruri, faptul că societatea românească nu și-a găsit după '90 un stil, un ritm, o anumită coerență. Lumea românească se urăște. Există o dușmănie în lumea românească, în primul rând în lumea intelectuală să nu mai vorbesc de lumea politică. Acestea sunt într-adevăr

lucrurile descurajante.

O parte a intelectualilor - intelectualii butucănoși - prezenți în spațiul public românesc după 1989, nimeni alții decât urmașii acelora care au trimis la pușcărie „eternii iluzioniști”, sunt asemeni politicienilor care le susțin ascensiunea: oameni cu două fețe și fără niciun obraz.

Dar să revenim la... la frumoșii nebuni ai pământului: regretați într-o carte a dumneavoastră, neputința de a-l învăța pe Nichita Stănescu, pe dragul dumneavoastră coleg Nichita, că geniul poate trăi și ca un gospodar. De ce nu putea Nichita Stănescu să înțeleagă acest lucru?

Știți, Nichita era o natură. Aici, folosesc o vorbă a lui Goethe despre Dante: „Dante nu e un talent, Dante este o natură”. Nichita Stănescu era și el în felul lui o natură, ca și Arghezi.

Genii care nu dau socoteală!

Așa era să fie, asta i-a fost sfârșirea lui. La Ploiești, când eram la liceu, întotdeauna ieșea din rând, dar nu convingea întotdeauna ca un poet, nu se comporta ca un poet. Poetul, așa în imaginația noastră, era filosof, singuratic, suferea de o boală mare. Ei, nu. Nichita era un băiat vesel, pus pe șotii, făcea caricaturi, la 18 ani s-a și însurat cu o colegă de-a noastră de la Liceul de fete, a fost tot timpul un tip atipic.

Pe ce scriitor îl credeți pe cuvânt?

Pe Lovinescu. Pe Lovinescu, de pildă, îl cred pe cuvânt. Pe marii poeți trebuie să-i credem. Chiar dacă în viața de toate zilele nu sunt ireproșabili. Arta în genere e cinstită, pentru că este convingătoare.

Pe Marin Preda?

Pe Marin Preda îl cred enorm pe cuvânt. Era incapabil să justifice, nu-i plăceau comediile jucate de scriitori.

Și Preda, la rândul lui, îl credea pe Dostoievski.

Și el spunea acest lucru la un moment dat. M-ați întrebat de Preda. Preda e un lucru cu totul și cu totul special. Lumea nu l-a cunoscut, nici lumea literară în care se învârtea el. Au povestit tot timpul despre el, numai lucruri ciudate, pentru că uneori era foarte agresiv în vorbe. Era agresiv, când îl jignea cineva.

Acest mare pontif literar, a fost nefericit, dincolo, sau dincoace de ușa casei sale?

Marin Preda, era fericit în nefericirea lui, scria greu, în chinuri, dar era fericit în arta lui. Totdeauna trebuie să vedem oamenii de talent în complexitatea lor, nu în faptele lor, uneori bizare.

„Nu e destul, poate, să respecti geniul unui om. Trebuie să-l și iubești puțin. Nu-i așa?” întreba personajul unui roman semnat de Durrell intitulat Cuartetul Alexandria.

Eugen Barbu?

Barbu e un mare scriitor și el, mă rog, deși în viața de toate zilele nu s-a putut abține. Dar noi trebuie să judecăm scriitorul.

Chiar dacă el, scriitorul, își înmoaie deoseori penița în călimara cu venin, și uneori, de preamulte ori, pe nedrept.

Eu am fost o victimă a lui Eugen Barbu. Mai mult din cauza lui Preda, îl admiram pe Preda. Și atunci „Săptămâna” nu m-a iertat niciodată. Nu fac însă eroarea să confund gazetarul de acolo cu cel care a scris „Groapa”, care e o carte splendidă.

Și nu singura!

Nu, nu e singura. Este și „Principele” și „Săptămâna nebunilor”, sunt alte nuvele din zonă. Dar eu cred că Barbu cel mai important este acela: neorealismul din „Groapa” și narațiunile din jurul acestui roman.

Așa cum Preda, dincolo de nuvelele sale, socotite geniale de Petru Dumitriu și acceptate asemenea de domnia voastră, e la fel de prețios și în altă parte, dincolo de primul volum din „Moromeții”.

Sigur. E opera lui. Preda e un om foarte puternic. Un scriitor nu dă numai capodopere. Nici Tolstoi nu a dat numai capodopere; el se citește în totalitate, dacă vrei să simți fiara marelui talent.

Și Preda știa, spuneți dumneavoastră, cum se deschide o ușă la Tolstoi și ce importanță are pentru carte.

Domnule academician, chiar trebuie scriitorul profesionist să cheme veșnic la iubire?

Probabil că da, dacă o face. Iubirea, prietenia, sentimentul religios, sunt lucruri fundamentale pentru un om.

EUGEN SIMION

Pe care scriitorul trebuie să le slujească... Scriitorul le slujește.

Spuneți-mi, cum se căsătoreau oamenii, în 1957? Știți ce vreau să spun?

Știu. Păi, atunci era probabil cea mai fericită istorie din viața mea, vorbesc de istoria din viața socială. Eram șomer.

O să ajungem și la asta. Cu atât mai mult cu cât un șomer din acei ani, era un om care avea timp să fie și artist. Azi, un șomer, are la dispoziție, doar timpul disperării. Șomerul de ieri, s-a arătat pe scena lumii de la fereastra unei belle epoque, pe când cel de azi...

Bun, 1957?

Atunci m-am căsătorit, pe urmă peste vreo trei ani de zile am avut și un copil, o fată, Mihaela, care la rândul ei are doi copii. Stau cu ei. Soția mea, tânăra de atunci s-a prăpădit între timp, iar eu locuiesc cu familia fiicei mele.

Un personaj.

Da, sunt ca un personaj în lumea lor, sunt „Buni” și am o relație cu totul specială cu ele.

Ați spus odată că „meriți să fii critic literar într-o literatură în care scrie Marin Preda”. Ați supărat pe mulți?

Meriți să fii critic literar când există un scriitor ca Marin Preda. De asta sunt supărați mulți, mai ales prozatorii din generația mea, nici astăzi nu l-au iertat pe Preda. Nici admirabilul Fănuș Neagu, cât a trăit. Din când în când, mai avea câte ceva de zis, nici Breban, care nu știu de ce nu îl iartă pe Preda.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE
VASILE TODI